

Et indikatorsystem
for midlene over kap 551 post 60
– datasamling

Bjørn Brastad og Frants Gundersen

Innhold

Tabelloversikt.....	3
1 Innledning	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Datakilder.....	5
2 Survey til prosjektledere	6
2.1 Om datagrunnlaget	6
2.2 Effekter av de tilretteleggende prosjektene.....	7
3 Survey til bedrifter.....	16
3.1 Om datagrunnlaget	16
3.2 Effekter av de bedriftsrettede prosjektene.....	18
4 Kobling av IN-data med BoF	24
4.1 Om datagrunnlaget	24
4.2 Tabeller.....	26
5 Monitoringsystem.....	32
5.1 Om datagrunnlaget	32
5.2 Tabeller.....	33
6 Oppsummering.....	52
Referanser.....	54

Tabelloversikt

Tabell 1.1	<i>Hovedmål og delmål for programkategori 13.50</i>	4
Tabell 4.1	<i>Syssetningsutvikling for bedrifter med og uten tilsagn</i>	24
Tabell 4.2	<i>Andelen bedrifter som flyttet ut av regionen 2006-2007 med og uten støtte. Prosent</i>	26
Tabell 4.3	<i>Vekst/nedgang i syssetningen for bedrifter med og uten støtte. Prosentpoeng</i>	28
Tabell 4.4	<i>Andelen bedrifter som har overlevd fra 2005 til 2008. Prosent</i>	30
Tabell 5.1	<i>Andelen bedrifter og arbeidsplasser flyttet ut av regionen, 2002-2007. Prosent</i>	33
Tabell 5.2	<i>Andelen bedrifter og arbeidsplasser lagt ned etter økonomisk region, 2002-2007. Prosent</i>	35
Tabell 5.3	<i>Syssetningsutvikling i bedrifter eldre og yngre enn tre år. Prosent</i>	37
Tabell 5.4	<i>Andelen bedrifter og arbeidsplasser nyregistrert etter økonomisk region, 2002-2007. Prosent</i> ..	39
Tabell 5.5	<i>Syssetning etter økonomisk region, 2001-2008. Absolutte tall</i>	41
Tabell 5.6	<i>Andelen av befolkningen som deltar i et utdanningstilbud på ulike nivåer</i>	43
Tabell 5.7	<i>Brebandsabonnement etter region og type abonnement, 2005-2008</i>	44
Tabell 5.8	<i>Antall tjenester tilgjengelig etter økonomisk region, 2002-2008</i>	46
Tabell 5.9	<i>Andelen sysselsatte innen bomiljønæringer og næringslivstjenester etter økonomisk region, 2004-2008. Prosent</i>	48
Tabell 5.10	<i>Andelen bedrifter og arbeidsplasser flyttet inn til regionen, 2002-2007. Prosent</i>	50

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Denne publikasjonen er en samling av indikatorer som er produsert i prosjektet ”Et effektindikatorsystem for midlene over kap 551 post 60”. Prosjektet er initiert av Kommunal- og regionaldepartementet (KRD), men vi håper og tror også at regionale myndigheter vil ha nytte av datasamlingen.

Publikasjonen er ikke et diskusjonsnotat eller en faglig gjennomgang av bakgrunnen for, eller valg av, hver indikator. Det er gjort annet sted (Gundersen 2009A). Imidlertid kan det være på sin plass å minne om hva indikatorene skal beskrive. Indikatorene skal dekke resultater og effekter av virkemiddelbruken over kapittel 551 post 60, dvs. deler av fylkeskommunenes midler for regional utvikling. Indikatorene er dermed uløselig knyttet til målene for denne virkemiddelbruken. Målene er organisert i et hierarki med tre hovedmål og sju delmål (St.prp. nr 1, 2007-2008), og alle indikatorene skal kunne relateres til minst ett av delmålene..

Tabell 1.1 *Hovedmål og delmål for programkategori 13.50*

Hovedmål	Delmål
Mål 1. Verdiskapning Økt verdiskapning, sysselsetting og internasjonal konkurransedyktig næringsliv gjennom næringsutvikling, innovasjon og entreprenørskap	<i>Mål 1 Styrke regionale næringsmiljøer</i> Skal gi bedre vilkår for innovasjonsbasert verdiskapning
	<i>Mål 2 Viderentvikle etablerte bedrifter</i> Skal øke innovasjonsevnen og -takten i etablerte bedrifter
	<i>Mål 3 Entreprenørskap</i> Øke omfanget av lønnsomme etableringer
Mål 2. Rammebetingelser Gode lokale og regionale rammebetingelser for næringsliv og befolkning.	<i>Mål 4 Kompetanse</i> Skal styrke grunnlaget for kompetanseheving for befolkningen og i samfunns- og arbeidsliv
	<i>Mål 5 Infrastruktur</i> Skal styrke fysisk infrastruktur og redusere avstandsulemper
Mål 3. Attraktivitet Utvikle attraktive regioner og sentra for befolkning og næringsliv.	<i>Mål 6 Tjenester</i> Skal gi god tilgang på grunnleggende lokale tjenester til befolkningen
	<i>Mål 7 Stedsutvikling</i> Skal gjøre mindre sentra og små og mellomstore byer mer attraktive og aktuelle som bosted og som lokalisering av bedrifter

1.2 Datakilder

Hvilke datakilder som tas i bruk og bakgrunnen for dette er beskrevet i annet notat i samme prosjekt (Gundersen 2009A), men vi kan minne om oppsplittingen av pengestrømmen som er rammen for indikatorene

Kanal	Mottaker	Målemetode	Målenivå
Penger direkte fra FK	Ymse: næringsfond, kommuner, næringshager, nettverk og lignende	Survey prosjektleder	Resultat (Effekt)
Penger gjennom Innovasjon Norge	Penger innenfor hva kap. 551 post 60 kan brukes til	Survey bedrift	Resultat (Effekt)
		Kobling registerdata	Resultat/Effekt

Vi har dermed tre datakilder som er direkte knyttet til virkemidlenes resultater og effekter. I tillegg er det etablert et monitoringsystem som skal fungere som et bakteppe for disse tre andre indikatorsettene.

Dette notatet gjennomgår disse fire datamengdene og presenterer de indikatorene som er definert for hvert av områdene. I tilknytning til hvert dataområde vil det innledningsvis klargjøres sider ved indikatorproduksjonen der dette trengs. Utover slike metadata skal dette notatet i størst mulig grad kun inneholde selve indikatorene.

2 Survey til prosjektledere

I dette kapitlet beskriver vi hva de tilretteleggende midlene gjennom Fylkeskommunene har ført til av effekter. Grunnlaget for dette er en survey rettet mot prosjektansvarlige/prosjektledere i noen utvalgte Fylkeskommuner. Disse er Østfold, Buskerud, Hordaland, Sogn og Fjordane, Sør Trøndelag, Nord Trøndelag, Nordland og Troms.

I kapitlet gis det først en oversikt over det datamaterialet som analysen bygger på. Deretter gis det en beskrivelse av hva de tilretteleggende prosjektene har ført til av effekter knyttet til følgende målsetninger innen distrikts- og regionalpolitikken: verdiskaping på overordnet nivå, å styrke regionale næringsmiljøer, videreutvikle etablerte bedrifter, entreprenørskap, kompetanse, infrastruktur, tjenester og stedutvikling.

For å kunne kartlegge effektene av de tilretteleggende prosjektene, må en ta stilling til hvordan en kan gå fra resultater til effekter. Dette handler om å løse det kontrafaktiske problemet; hva ville ha skjedd med prosjektet dersom en ikke hadde fått støtte? Her vil vi benytte oss av samme tilnærming som er utviklet for å beregne sysselsettingseffekter i forbindelse med Innovasjon Norges kundeeffektundersøkelser. Dette innebærer at prosjektresultatene kombineres med en vurdering av addisjonalitet for å komme fram til et estimat for effekt. For at en skal kunne si at resultatene er en effekt av Fylkeskommunenes innsats, må addisjonaliteten være middels eller høy¹. Dette betyr at tilsagnet fra Fylkeskommunen må ha en betydning for realiseringen av prosjektet. Dersom tilsagnet kun har lite betydning (lav addisjonalitet), kan en ikke si at de oppnådde resultatene er en effekt. Resultatene ville da blitt oppnådd uansett.

2.1 Om datagrunnlaget

Grunnlaget for analysen er en undersøkelse blant prosjektansvarlige/prosjektledere. I utgangspunktet fikk alle Fylkeskommunene tilbud om å bli med i undersøkelsen. Det var imidlertid kun under halvparten som takket ”ja” til å delta. Disse var Fylkeskommunene i Østfold, Buskerud, Hordaland, Sogn og Fjordane, Sør Trøndelag, Nord Trøndelag, Nordland og Troms. Disse fylkene fikk 62 prosent av midlene i 2005. Dette innebærer at vi i stor grad har fått med de Fylkeskommunene som har mest midler og flest prosjekter.

Blant de Fylkeskommunene som takket ”ja” til å delta i undersøkelsen fikk vi svar fra 204 respondenter, noe som tilsvarer en svarprosent på i overkant av 50 prosent. Ikke alle disse respondentene hadde imidlertid avgitt komplette besvarelser. Vi mottok 161 fullstendige besvarelser, noe som tilsvarer en svarprosent på 40 prosent. Det er ingen ting ved disse respondentene som tyder på at de er forskjellige fra de som ikke har svart. Datamaterialet burde

---

¹ Dette utdypes nærmere i kundeeffektundersøkelsen for 2004-kullet. Oxford Research (2008). Stadig viktigere. Etterundersøkelse av bedrifter som mottok tilsagn fra Innovasjon Norge i 2004. Oxford Research, Kristiansand.

dermed være i stand til å gi et relativt godt inntrykk av hva de tilretteleggende prosjektene fører til av effekter på et overordnet nivå.

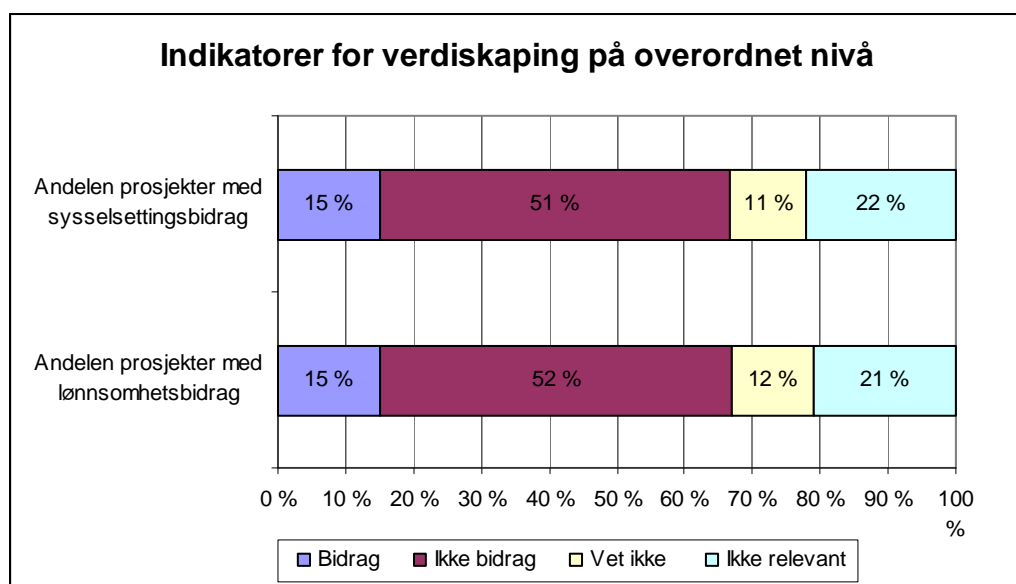
Når det gjelder hvilke muligheter en har til å gjøre analyser av ulike undergrupper, er det antall respondenter som er det mest sentrale, ikke svarprosenten. I denne surveyen har vi kun deltakere fra 8 fylker samt relativt få svar fra dem. I utgangspunkt er det slik at en bør ha 30 respondenter i hver gruppe for å gjøre analyser på gruppenivå. I det videre har vi dermed valgt å ikke presentere resultatene på fylkesnivå. Etter hvert som en får flere undersøkelser å bygge på, vil imidlertid antall respondenter bli stort nok til at en fylkesfordeling vil være mulig. En viktig forutsetning for det er at alle fylkene deltar i undersøkelse framover.

I det videre vil de ulike indikatorene kun bli presentert på et aggregert nivå. For at et prosjekt skal ha en betydning, må bedriften oppgi en skår på 4 eller 5 på en skala fra 1-5, der 1=i svært liten grad og 5=i svært stor grad.

2.2 Effekter av de tilretteleggende prosjektene

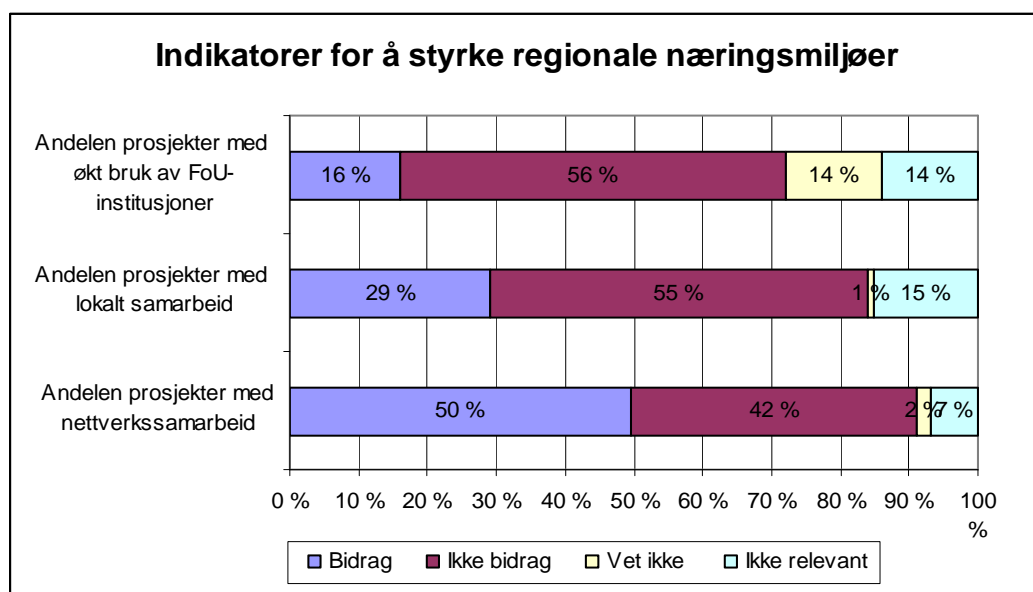
2.2.1 Verdiskaping på overordnet nivå

Det er to indikatorer som er knyttet til verdiskaping på et mer overordnet nivå. Dette er andelen prosjekter med lønnsomhetsbidrag og andelen prosjekter med sysselsettingsbidrag. Som det framgår av figuren har de tilretteleggende prosjektene liten betydning for verdiskaping på et overordnet nivå. Prosjektene har kun bidratt til lønnsomhets- og sysselsettingsutvikling i 15 prosent av bedriftene. Dette er ikke så uventet i og med at prosjektene er tilretteleggende og ikke rettet direkte mot bedrifter

2.2.2 Styrke regionale næringsmiljøer

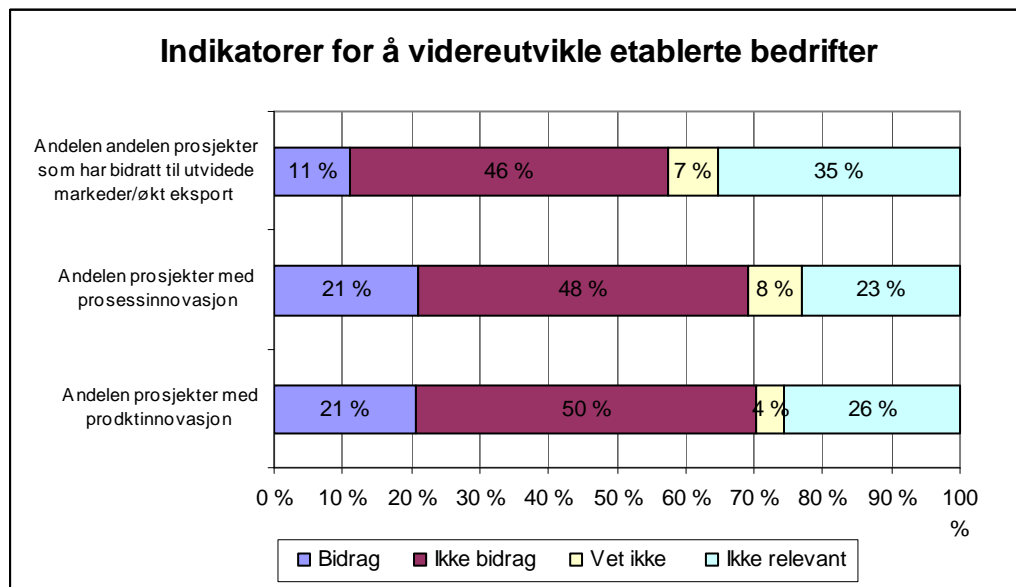
Styrking av næringsmiljøer er knyttet til tre indikatorer, andelen bedrifter med nettverkssamarbeid, andelen prosjekter med lokalt samarbeid og andelen prosjekter med økt bruk av FoU-institusjoner. Som det illustreres i figuren under, har prosjektene først og fremst bidratt i forhold utvikling av nettverk. Halvparten av prosjektene har bidratt til ulike former for formelle og reelle nettverk. Prosjektene har i relativt liten grad bidratt til økt lokalt/regionalt samarbeid mellom bedrifter og økt bruk av FoU-institusjoner.

2.2.3 Videreutvikle etablerte bedrifter

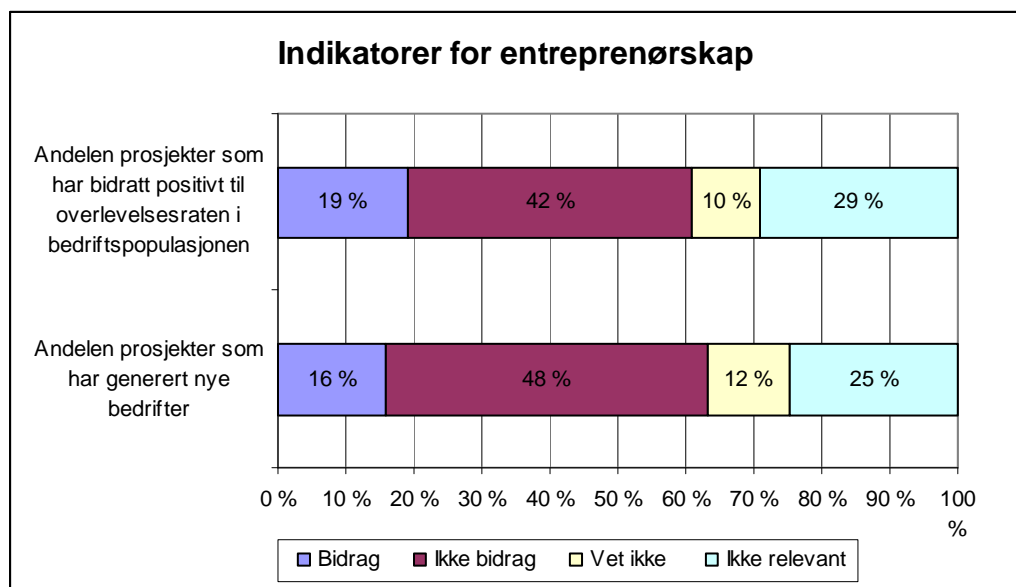
Det er tre indikatorer for videreutvikling av etablerte bedrifter; andelen prosjekter med produktinnovasjon, andelen bedrifter med prosessinnovasjon og andelen prosjekter som har bidratt til utvidede markeder/økt eksport. Som det framgår av figuren under, har prosjektene bidratt relativt lite på dette området. Bidraget er størst i forhold til utvikling av nye produkter og prosesser, hvor 21 prosent har oppgitt at prosjektet har betydning. Det bør imidlertid påpekes at det er en relativt stor andel som har oppgitt at disse indikatorene ikke er relevante for prosjektet.

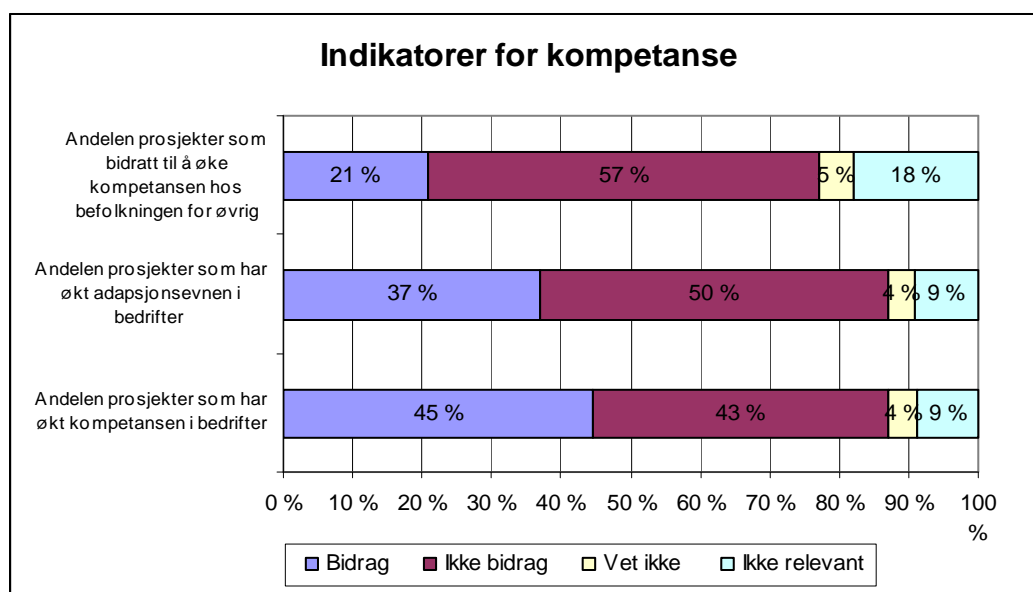
2.2.4 Entreprenørskap

I indikatorsettet er det to indikatorer knyttet til entreprenørskap; andelen prosjekter som har generert nye bedrifter og andelen prosjekter som har bidratt positivt til overlevelsesraten i bedriftspopulasjonen. Resultatene viser at disse prosjektene har hatt lite betydning i forhold til entreprenørskap slik det måles her. Prosjektene har bidratt til generering av nye bedrifter i 16 prosent av dem, mens de har bidratt positivt til overlevelsesraten i bedriftspopulasjonen i 19 prosent.

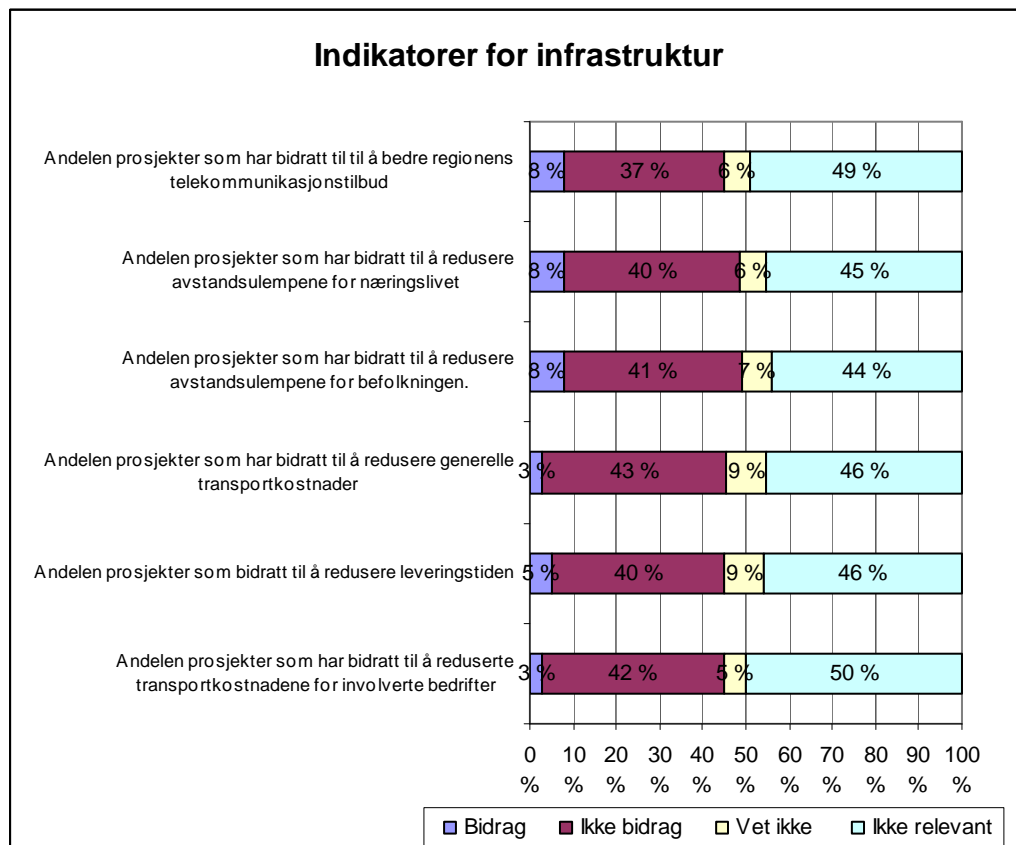
2.2.5 Kompetanse

I figuren nedenfor vises resultatene knyttet til de tre indikatorene som er knyttet til kompetanse; andelen prosjekter som har økt kompetansen i bedrifter, andelen prosjekter som har økt adaptasjonsevnen i bedrifter og andelen prosjekter som bidratt til å øke kompetansen hos befolkningen for øvrig. Prosjektene har hatt relativt stor betydning i forhold til å heve kompetansenivået. Dette gjelder særlig i forhold til å heve kompetansenivået i ledelsen og blant de ansatte i involverte bedrifter og bransjer. Her er det 45 prosent av prosjektene som har betydning. Med en andel på 21 prosent, har prosjektene minst betydning i forhold til å heve kompetansenivået i befolkningen for øvrig. Dette viser at prosjektene først og fremst er innrettet mot næringslivets behov.

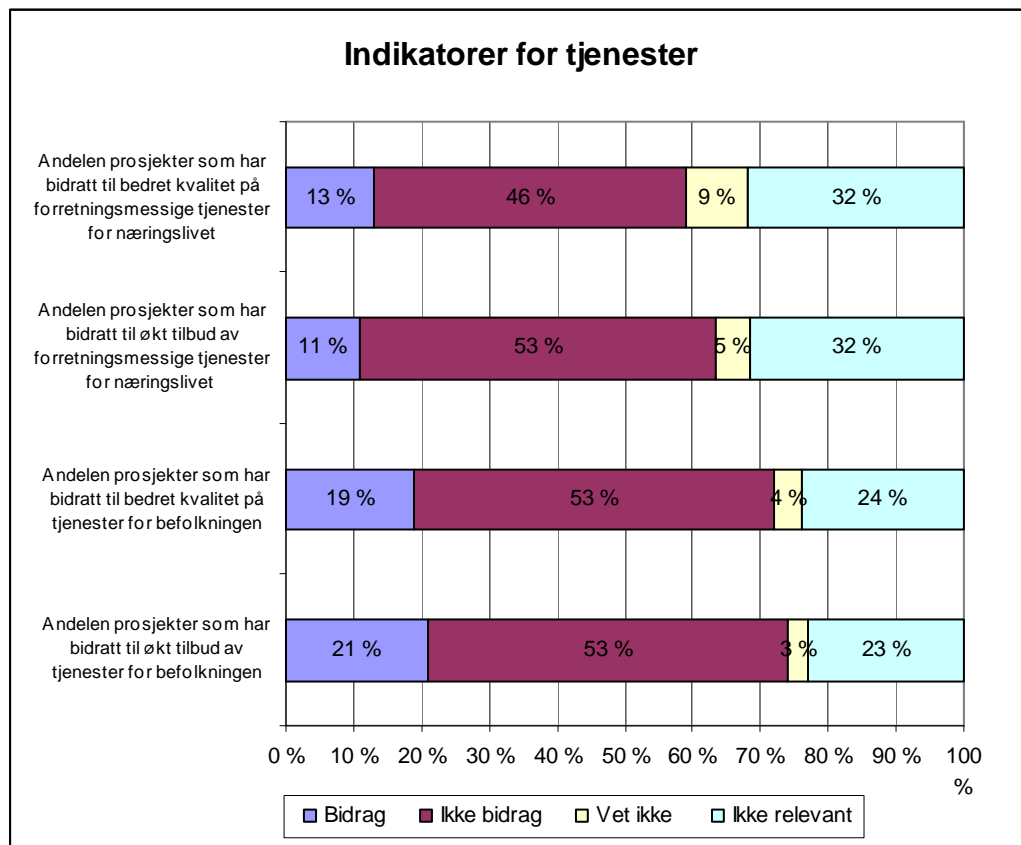
2.2.6 Infrastruktur

For å kartlegge hva prosjektene har å si i forhold til å styrke den fysiske infrastrukturen og redusere avstandsurempene, er det seks infrastrukturindikatorer. Disse er relatert til andelen prosjekter som har bidratt til å reduserte transportkostnadene for involverte bedrifter, andelen prosjekter som bidratt til å redusere leveringstiden, andelen prosjekter som har bidratt til å redusere generelle transportkostnader, andelen prosjekter som har bidratt til å redusere avstandsurempene for befolkningen, andelen prosjekter som har bidratt til å redusere avstandsurempene for næringslivet og andelen prosjekter som har bidratt til å bedre regionens telekommunikasjonstilbud. Resultatene viser at prosjektene har liten betydning i forhold til infrastrukturutvikling. Det er en svært høy andel som oppgir at dette delmålet ikke er relevant for prosjektet, og for de som oppgir at det er relevant, har prosjektene lite betydning.

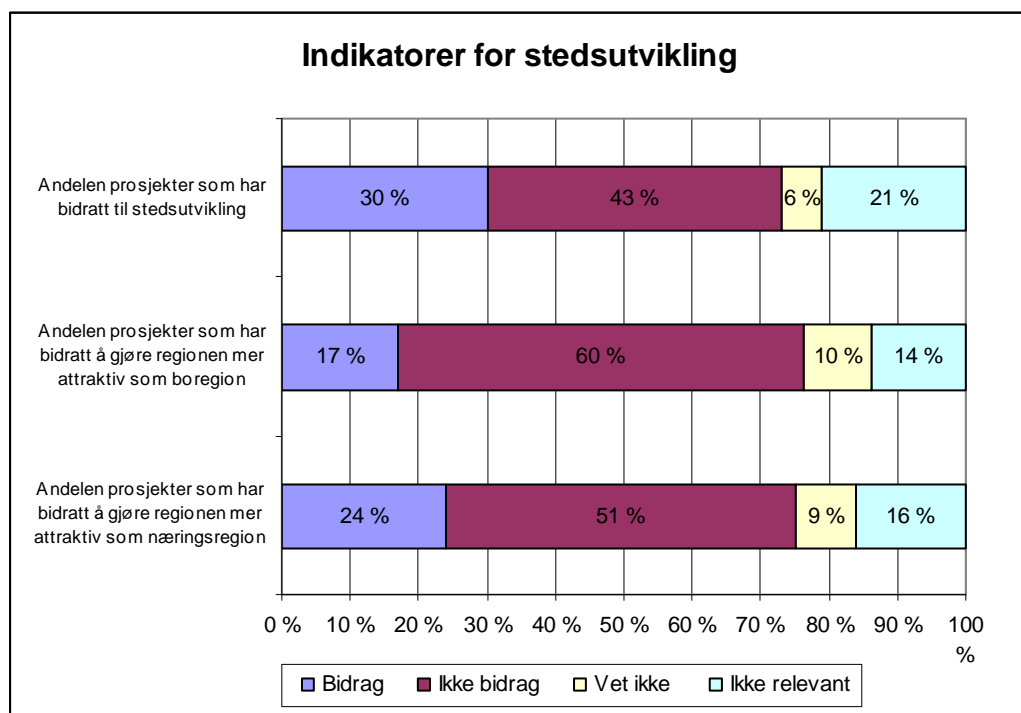
2.2.7 Tjenester

I indikatorsetter er det fire indikatorer knyttet til tjenester; andelen prosjekter som har bidratt til økt tilbud av tjenester for befolkningen, andelen prosjekter som har bidratt til bedret kvalitet på tjenester for befolkningen, andelen prosjekter som har bidratt til økt tilbud av forretningsmessige tjenester for næringslivet og andelen prosjekter som har bidratt til bedret kvalitet på forretningsmessige tjenester for næringslivet. Som det vises i figuren nedenfor, er det generelt relativt få prosjekter som har hatt stor betydning i forhold til utviklingen av tjenestetilbudet. Prosjektene har hatt størst betydning for å gi befolkningen et økt tjenestetilbud, men skåren er ikke høyere enn 21 prosent.

2.2.8 Stedsutvikling

Gjennom en satsing på stedsutvikling er målet å gjøre mindre sentra og små og mellomstore byer mer attraktive og aktuelle som bosted og som lokalisering for bedrifter. Det er utarbeidet tre indikatorer knytte til stedutvikling; andelen prosjekter som har bidratt å gjøre regionen mer attraktiv som næringsregion, andelen prosjekter som har bidratt å gjøre regionen mer attraktiv som boregion og andelen prosjekter som har bidratt til stedsutvikling. Resultatene viser at prosjektene ikke kan sies å ha gitt store bidrag på dette området. Prosjektene har i størst grad bidratt til stedsutvikling (estetisk, kulturelt, nye møteplasser osv), hvor det er 30 prosent av prosjektene som har bidratt.

2.2.9 Måloppnåelse sett i forhold til prosjektformål

I forhold til å vurdere hva de enkelte prosjektene bidrar med i forhold til å nå målsetningene for distrikts- og regionalpolitikken, er det viktig å se dette i sammenheng med hva som er formålet for prosjektet. I hvilken grad er det slik at prosjektene bidrar mest på det området som er hovedformålet, og i hvilken grad bidrar de også på de andre delmålene?

I tabellen under vises det hva prosjektene med ulike formål bidrar til på de 7 delmålene for distrikts- og regionalpolitikken. For å komme fram til hva som er effektene av prosjektene, er indikatorene på hvert enkelt delmål summert. For at en skal kunne si at et prosjekt bidrar på et delmål, må prosjektet oppnå en skår på 4 eller 5 (på en skala fra 1 til 5, der 1= i svært liten grad og 5= i svært stor grad) på minst en av de indikatorene som belyser delmålet.

For å vurdere hva prosjektene bidrar med, hadde det vært ønskelig om prosjektene ble kategorisert på samme måte som delmålene for distrikts- og regionalpolitikken. I det tilgjengelige datamaterialet fra Spine fra 2005, er imidlertid ikke prosjektformålene identiske med de 7 delmålene for kapittel 13.50. I 2005 ble det benyttet følgende kategorier; kompetanse, omstilling, tilrettelegging for entreprenørskap og nyetablering, tilrettelegging for innovasjon og innovasjonssystem, fysisk tilrettelegging, annet samt ramme (bevilgning til andre, eks. kommunale næringsfond). Disse kategoriene gir likevel et godt inntrykk av hvordan ulike prosjekter bidrar til den samlede måloppnåelsen.

Det er naturligvis også relevant å ta i betraktning av gjennomsnittlig bevilgningsbeløp fra fylkeskommunen varierer mellom ulike type prosjekter. For de prosjektene som inngår i pilotmålingen, er antall tilsagn, sum tilsagn og tilsagn per prosjekt som det illustreres i tabellen for de ulike prosjektkategoriene:

Antall prosjekter, sum tilsagn og tilsagn per prosjekt fordelt etter prosjektformål.			
	Antall tilsagn	Samlet tilsagn	Tilsagn per prosjekt
Kompetanse	49	10.680.000 kr	218.000 kr
Omstilling	7	8.935.000 kr	1.276.000 kr
Tilrettelegging for entreprenørskap og nyetablering	18	3.673.000 kr	204.000 kr
Tilrettelegging for innovasjon og innovasjonssystem	22	8.873.000 kr	403.000 kr
Fysisk tilrettelegging	14	9.579.000 kr	684.000 kr
Annet	20	4.492.000 kr	225.000 kr
Ramme	23	23.092.000 kr	1.004.000 kr
Source: Spine og Oxford Research			

Som det framgår av tabellen under, bidrar prosjektene i størst grad til å styrke regionale næringsmiljøer og til kompetanseheving. Ser en de ulike prosjektformålene hver for seg, er det slik at prosjektene bidrag varierer ut fra hva som er hovedformålet med prosjektene. Som en kunne forvente seg bidrar prosjektene i større grad på det delmålet som i størst grad berører hovedformålet og tilgrensede formål. For eksempel bidrar prosjekter som har kompetanse som formål mest til å styrke regionale næringsmiljøer og kompetanse, mens prosjekter som fokuserer på fysisk tilrettelegging bidrar til stedsutvikling og kompetanse. De prosjektene som bidrar i størst grad på mange områder, er prosjektene som har omstilling som formål. Dette er ikke overraskende i og med at disse prosjektene har en bred innretning og i gjennomsnitt får de største tilsagnene.

Andel av prosjektenes som bidrar til de ulike delmålene for kap. 13.50 fordelt etter prosjektformål.							
	STYRKE REGIONALE NÆRINGSMILJØER	VIDERUTVIKLE ETABLERT BEDRIFTER	ENTREPRENØRSKAP	KOMPETANSE	KOMMUNIKASJON	TJENESTER	STEDSUTVIKLING
Kompetanse	63 %	25 %	16 %	59 %	18 %	27 %	27 %
Omstilling	86 %	71 %	86 %	43 %	14 %	57 %	57 %
Tilrettelegging for entreprenørskap og nyetablering	61 %	22 %	22 %	56 %	11 %	44 %	33 %
Tilrettelegging for innovasjon og innovasjonssystem	59 %	41 %	27 %	64 %	23 %	23 %	50 %
Fysisk tilrettelegging	57 %	36 %	21 %	71 %	21 %	50 %	64 %
Annet	40 %	25 %	15 %	40 %	10 %	35 %	40 %
Ramme	48 %	39 %	35 %	30 %	30 %	30 %	39 %
Total	58 %	32 %	25 %	53 %	19 %	33 %	39 %
Source: Spine og Oxford Research							

2.2.10 Forskjeller i måloppnåelse mellom kvinnerette og ungdomsrette prosjekter?

Kvinner og ungdom er to særskilt prioriterte målgrupper. Vi har derfor sett nærmere på om det er forskjeller i hvilke resultater som oppnås gjennom prosjekter som har disse som målgrupper og prosjekter som ikke har det. Resultatene fra de gjennomførte statistiske testene (kji-kvadrat), viser at det ikke er noen statistisk signifikante forskjeller i resultatene ut fra verken om prosjektet er kvinne- eller ungdomsrettet. De kvinne- og ungdomsrettede prosjektene oppnår verken bedre eller dårlige resultater enn de øvrige prosjektene. Skåren på de enkelte delmålene framgår av tabellen under.

Andelen av kvinne- og ungdomsrettede prosjekter som bidrar til de ulike delmålene for kap. 13.50.							
	STYRKE REGIONALE NÆRINGSMILJØER	VIDEREUTVIKLE ETABLERTE BEDRIFTER	ENTREPRENØRSKAP	KOMPETANSE	KOMMUNIKASJON	TJENESTER	STEDSUTVIKLING
Kvinnerettet	61 %	28 %	22 %	39 %	28 %	39 %	50 %
Ikke kvinnerette	58 %	32 %	25 %	55 %	18 %	32 %	39 %
Ungdomsrettet	56 %	22 %	22 %	47 %	22 %	33 %	42 %
Ikke ungdomsrettet	59 %	34 %	26 %	55 %	18 %	32 %	39 %

Source: Spine og Oxford Research

3 Survey til bedrifter

I dette kapitlet beskriver vi hva de bedriftsrettede midlene gjennom Innovasjon Norge har ført til av effekter. Grunnlaget for dette er surveyen mot bedrifter. Denne består av Innovasjon Norges kundeeffektundersøkelser og de tjenestene som får tilsagn gjennom post 60 midlene. Dette er distriktsutviklingstilskudd, distriktsrettede risikolån og etablererstipend.

I kapitlet gis det først en oversikt over det datamaterialet som analysen bygger på. Deretter gis det en beskrivelse av hva de bedriftsrettede prosjektene har ført til av effekter knyttet til følgende målsetninger innen distrikts- og regionalpolitikken: verdiskaping på overordnet nivå, å styrke regionale næringsmiljøer, videreutvikle etablerte bedrifter, entreprenørskap, kompetanse og infrastruktur.

For å kunne kartlegge effektene av de bedriftsrettede prosjektene, må en ta stilling til hvordan en kan gå fra resultater til effekter. Dette handler om å løse det kontrafaktiske problemet; hva ville ha skjedd med bedriften dersom en ikke hadde fått støtte? Her vil vi benytte oss av samme tilnærming som er utviklet for å beregne sysselsettingseffekter i forbindelse med Innovasjon Norges kundeeffektundersøkelser. Dette innebærer at prosjektresultatene kombineres med en vurdering av addisjonalitet for å komme fram til et estimat for effekt. For at en skal kunne si at resultatene er en effekt av Innovasjon Norges innsats, må addisjonaliteten være middels eller høy². Dette betyr at tilsagnet fra Innovasjon Norge må ha en betydning for realiseringen av prosjektet. Dersom tilsagnet kun har lite betydning (lav addisjonalitet), kan en ikke si at de oppnådde resultatene er en effekt. Resultatene ville da blitt oppnådd uansett.

3.1 Om datagrunnlaget

Surveyen rettet mot bedrifter benytter seg av Innovasjon Norges kundeeffektundersøkelser. Kundeeffektundersøkelsene er et todelt undersøkelsesopplegg som gjennomføres blant et representativt utvalg av Innovasjon Norges tjenester. Det gjennomføres en førundersøkelse året etter at tilsagnet ble gitt og en etterundersøkelse 4 år etter. For å kartlegge resultater og effekter, er det først og fremst etterundersøkelsene som er interessante. I det videre tar vi utgangspunkt i de to etterundersøkelsene som Oxford Research har gjennomført så langt. Dette er undersøkelsene for de som fikk tilsagn i 2003 og 2004.

Kundeeffektundersøkelsene er utvalgsundersøkelser. Dette får betydning i forhold til hvilke analysemuligheter en har. I forhold til analysemulighetene er det antall respondenter som er det mest sentrale, ikke svarprosenten. I tabellen under gis det en oversikt over hvor mange

---

² Dette utdypes nærmere i kundeeffektundersøkelsen for 2004-kullet. Oxford Research (2008). Stadig viktigere. Etterundersøkelse av bedrifter som mottok tilsagn fra Innovasjon Norge i 2004. Oxford Research, Kristiansand.

respondenter vi har fra de ulike fylkene når vi slår sammen svarene fra etterundersøkelsen for 2003 og 2004.

Tabell 2: Antall respondenter i fylkene basert på Innovasjon Norges etterundersøkelser blant de som fikk midler i 2003 og 2004.

Tjeneste/program	Antall respondenter
Østfold	6
Akershus	8
Oslo	11
Hedmark	28
Oppland	18
Buskerud	13
Vestfold	5
Telemark	20
Aust Agder	10
Vest Agder	15
Rogaland	20
Hordaland	26
Sogn og Fjordane	30
Møre og Romsdal	37
Sør Trøndelag	31
Nord Trøndelag	45
Nordland	96
Troms	62
Finnmark	36
Totalt	517

Kilde: Oxford Research 2008

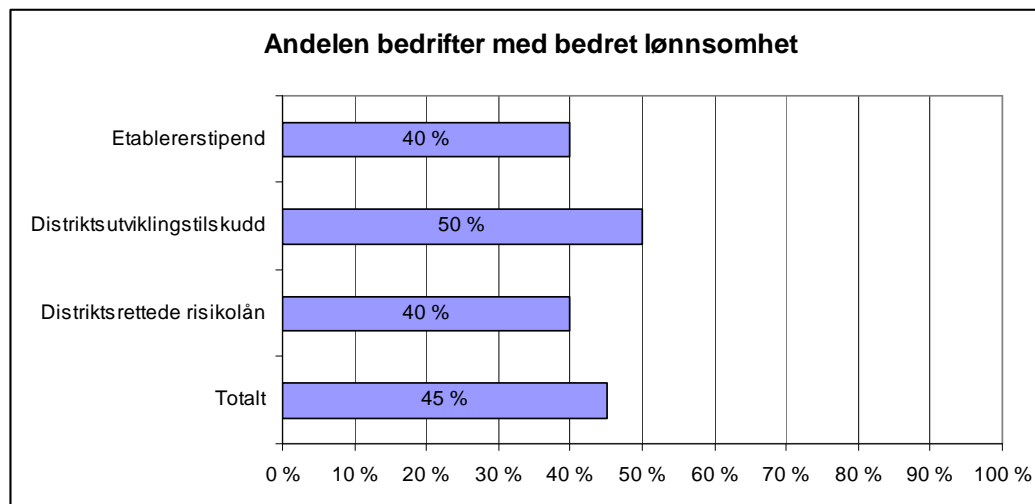
Av tabellen ser vi at vi har totalt 517 respondenter. Vi har imidlertid dårlig dekning i mange fylker, noe som får konsekvenser for analysemulighetene? I utgangspunkt er det slik at en bør ha 30 respondenter i hver gruppe for å gjøre analyser på gruppenivå. I det videre har vi dermed valgt å ikke presentere resultatene på fylkesnivå. Etter hvert som en får flere etterundersøkelser å bygge på, vil imidlertid antall respondenter bli stort nok til at en fylkesfordeling vil være mulig. Ut fra det vi ser per i dag, må en trolig opp i fire etterundersøkelser for å få et tilstrekkelig stor antall respondenter. En slik utviding av datamaterialet vil også bidra til å gjøre indikatorene mer robuste på et aggregert nivå. For å få et mer robust datamateriale, bør det også vurderes om en ikke bør gå fra utvalgsundersøkelser til populasjonsundersøkelser.

I det videre vil de ulike indikatorene kun bli presentert på et aggregert nivå samt i forhold til tre tjenestene som inngår; distriktsutviklingstilskudd, distriktsrettede risikolån og etablererstipend. For at et prosjekt skal ha en betydning, må bedriften oppgi en skår på 4 eller 5 på en skala fra 1-5, der 1=i svært liten grad og 5=i svært stor grad.

3.2 Effekter av de bedriftsrettede prosjektene

3.2.1 Verdiskaping på overordnet nivå

Det er to indikatorer som er knyttet til verdiskaping på et mer overordnet nivå. Dette er andelen bedrifter med bedret lønnsomhet og antall skapte og reddede arbeidsplasser. I figuren nedenfor vises andelen bedrifter med bedret lønnsomhet. Prosjektene har ført til bedret lønnsomhet i 45 prosent av dem, og betydningen har vært aller størst for de som har fått tilsagn om distriktsutviklingstilskudd.

I tabellen under estimeres det hvor mange arbeidsplasser som er blitt skapt og reddet per prosjekt ut fra et høyt og lavt anslag for mottakerne av distriktsrettede risikolån, distriktsutviklingstilskudd og etablererstipend. For å så robuste estimater som mulig, bygger anslagene både på anslag for de som har fått støtte i 2003 og 2004. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at disse estimatene må tolkes med stor forsiktighet. I Innovasjon Norges etterundersøkelse for 2004-kullet gis det en nærmere oversikt over hvordan disse beregningene er gjort³.

Som det framgår av tabellen nedenfor er det blitt skapt og reddet flest arbeidsplasser per prosjekt blant de som har fått tilsagn om distriktsrettede risikolån. Blant disse er det blitt skapt og sikret fra 1,8 til 2,4 arbeidsplasser per prosjekt. Det er blitt skapt og reddet nest flest arbeidsplasser blant de som har fått tilsagn om distriktsutviklingstilskudd. Blant disse er det skapt og sikret fra 1,2 til 1,9 arbeidsplasser per prosjekt. Blant de som har fått etablererstipend er det skapt og sikret fra 0,5 til 0,6 arbeidsplasser per prosjekt.

Tabell 3: Antall arbeidsplasser som er skapt og reddet per prosjekt basert på estimater fra Innovasjon Norges etterundersøkelser for de som fikk midler i 2003 og 2004.		
Tjeneste	Lavt anslag	Høyt anslag
Distriktsrettede risikolån	1,8	2,4
Distriktsutviklingstilskudd	1,2	1,9
Etablererstipend	0,5	0,6

Kilde: Oxford Research 2008

³ Se kundeeffektundersøkelsen for 2004-kullet. Oxford Research (2008). Stadig viktigere. Etterundersøkelse av bedrifter som mottok tilsagn fra Innovasjon Norge i 2004. Oxford Research, Kristiansand.

Ut fra de midlene som er bevilget til de aktuelle tjenestene i 2003 og 2004, har vi også beregnet kostnadene per skapte og reddede arbeidsplass ut fra det laveste anslaget for sysselsetting. Disse estimatene er med på å si noe om hvilke type tjeneste som gir størst sysselsettingseffekt per bevilget kroner. Resultatene viser at kostnadene per arbeidsplass er lavest for mottakerne av distriktsrettede risikolån, etterfulgt av distriktsutviklingstilskudd og etablererstipend. Det gis en nærmere oversikt over hvordan disse beregningene er gjort i Innovasjon Norges etterundersøkelse for 2004-kullet.

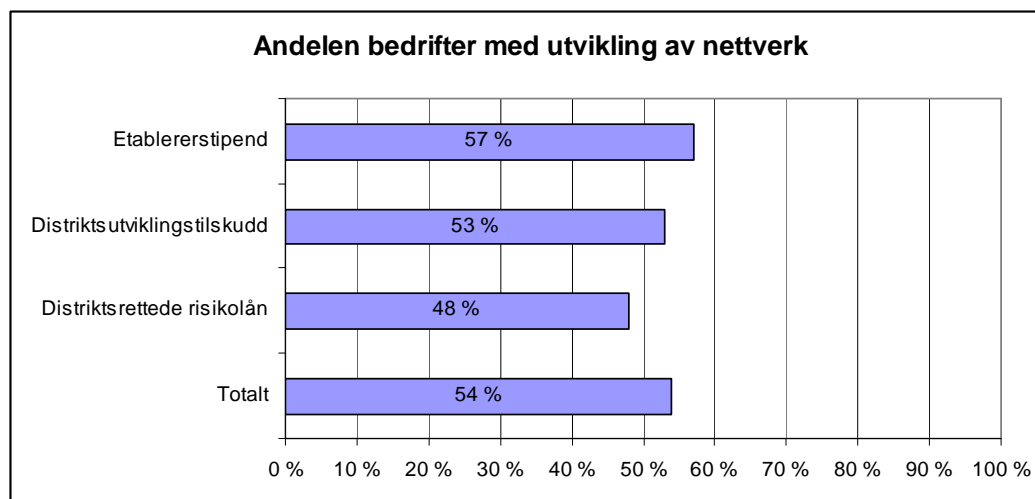
Tabell 4: Kostnad per skapte og reddede arbeidsplass for de som fikk midler fra Innovasjon Norge i 2003 og 2004. Lavt anslag for arbeidsplasser.	
Tjeneste	Kostnad per arbeidsplass
Distriktsrettede risikolån	176 000 kr
Distriktsutviklingstilskudd	288 000 kr
Etablererstipend	340 000 kr

Kilde: Oxford Research 2008

3.2.2 Styrke regionale næringsmiljøer

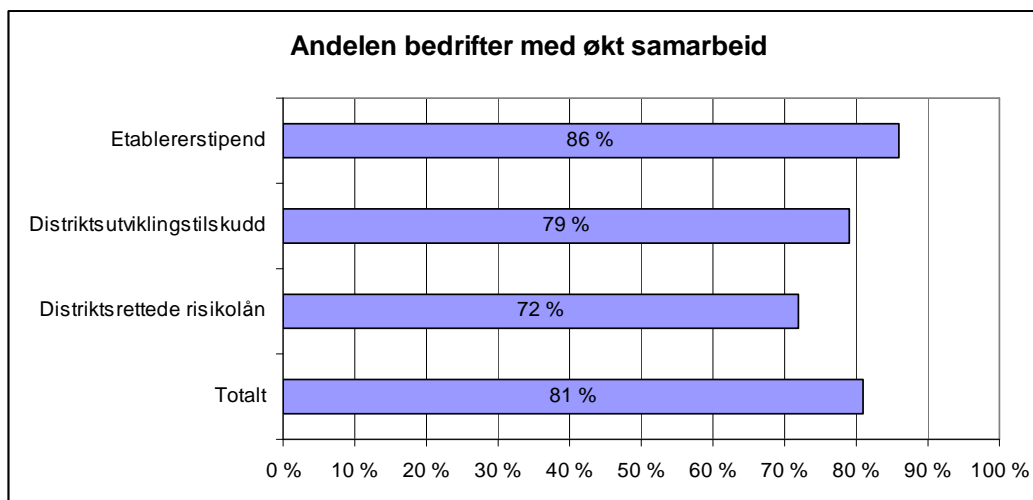
Styrking av næringsmiljøer er knyttet til to indikatorer, andelen bedrifter der prosjektet har ført til utvikling av nettverk og andelen bedrifter der prosjektet har ført til økt samarbeid med sentrale aktører i innovasjonssystemet.

I figuren under vises andelen bedrifter der prosjektet har ført til utvikling av nettverk. Prosjektet har ført til dette i 54 prosent av bedriftene, og det er små forskjeller i effektene mellom de tre tjenestene.

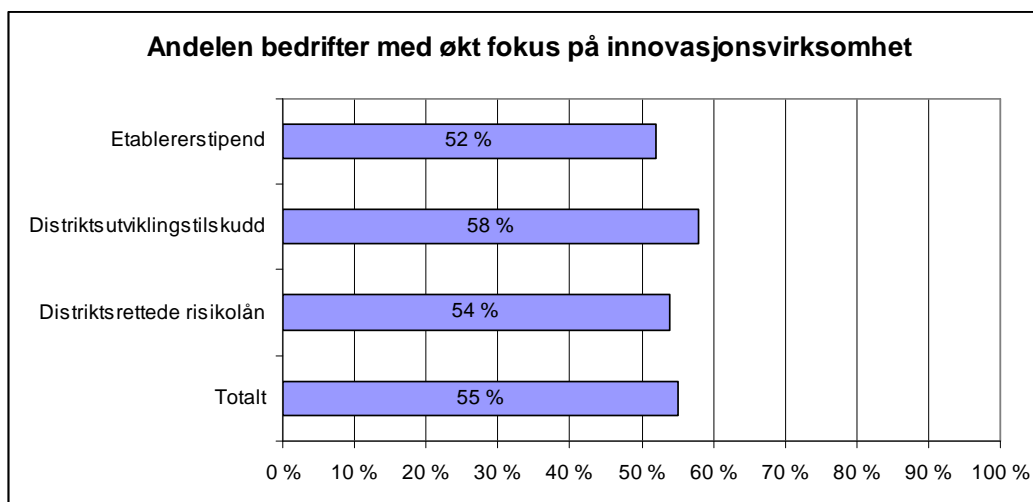
I den neste figuren vises det andelen bedrifter der prosjektet har ført til økt samarbeid med sentrale aktører i innovasjonssystemet. De aktørene som dette dreier seg om er universitet, høyskole eller forskningsinstitutt, kunder, konkurrenter, leverandører, konsulenter, investorer/finansieringsmiljø, offentlige myndigheter og bransjeorganisasjoner.

Det framgår at prosjektet har ført økt samarbeid i 81 prosent av bedriftene. Samarbeidsbidraget har vært størst for de som har fått tilsagn om etablererstipend.

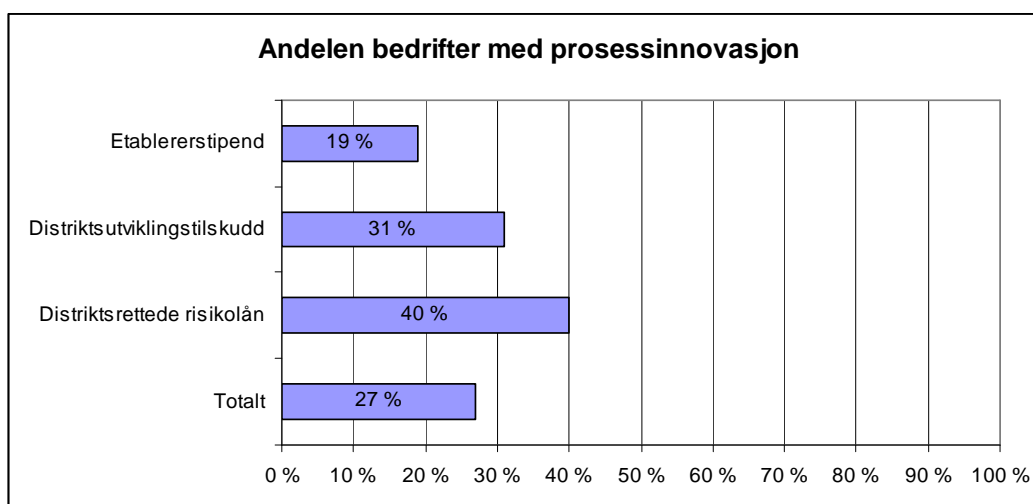
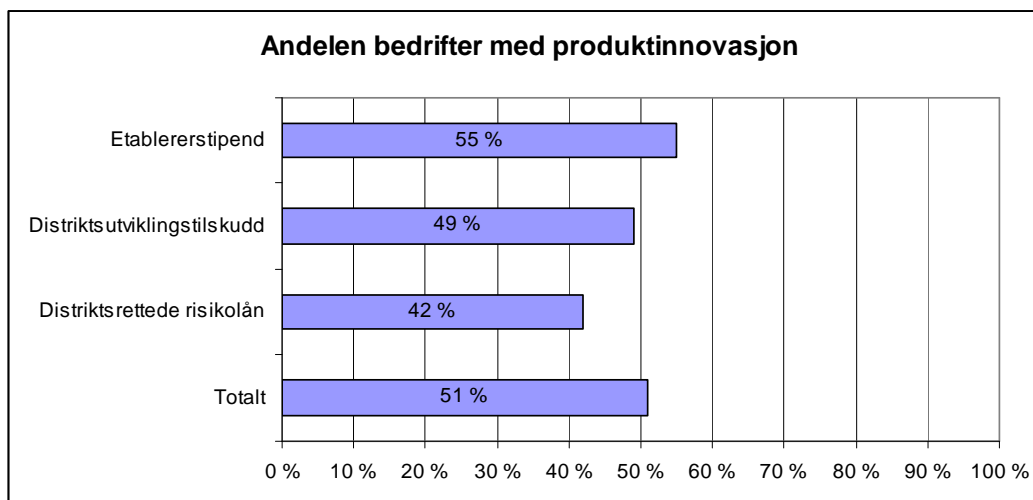

3.2.3 Videreutvikle etablerte bedrifter

Det er tre indikatorer for videreutvikling av etablerte bedrifter; andelen bedrifter med økt fokus på innovasjonsvirksomhet, andelen bedrifter med produktinnovasjon og andelen bedrifter med prosessinnovasjon. I figuren under illustreres andelen bedrifter med økt fokus på innovasjonsvirksomhet. Det framgår at 55 prosent av virksomhetene har fått økt fokus på dette, mens det er små forskjeller i effekten mellom de tre tjenestene.

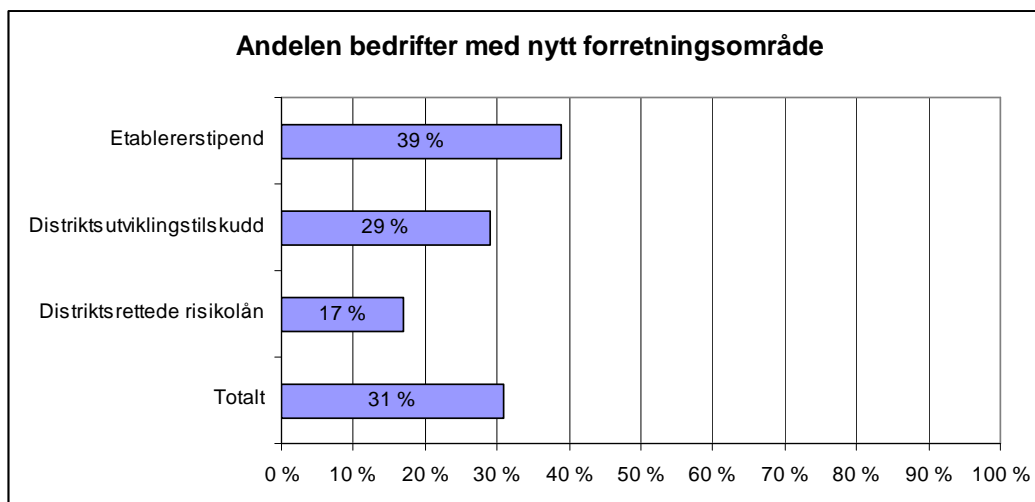

I de to neste figurene vises andelen bedrifter med produkt- og prosessinnovasjon. Andelen bedrifter med produktinnovasjon ligger på 51 prosent, mens den tilsvarende andelen for prosessinnovasjon er på 27 prosent. Mottakerne av etablererstipend skår høyest i forhold til produktinnovasjon, mens de skårer lavest i forhold til prosessinnovasjon.

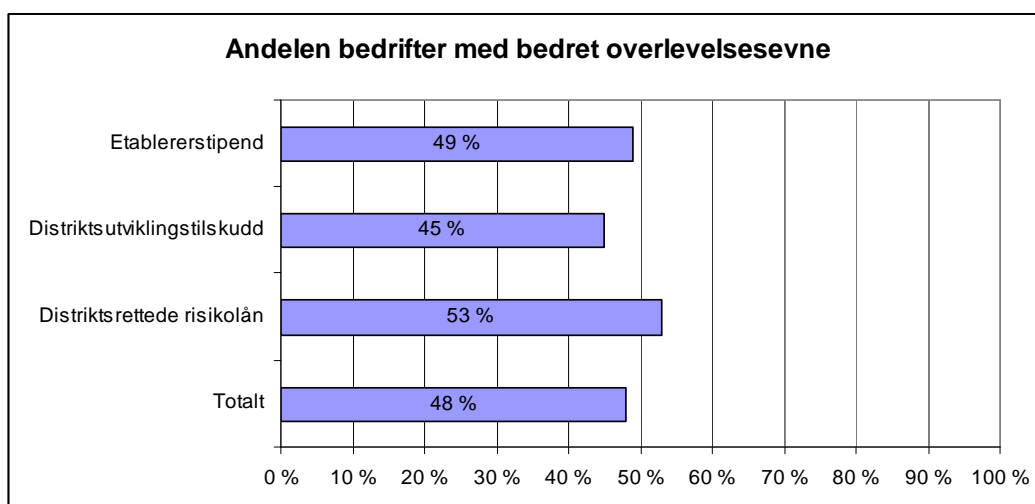

3.2.4 Entreprenørskap

I indikatorsettet er det to indikatorer knyttet til entreprenørskap; andelen bedrifter med nytt forretningsområde og andelen bedrifter med bedret overlevelsessevne. Når det gjelder andelen bedrifter med nytt forretningsområde, viser figuren under denne andelen ligger på 31 prosent. Prosjektene betydning for nytt forretningsområde er størst for etablererstipend.

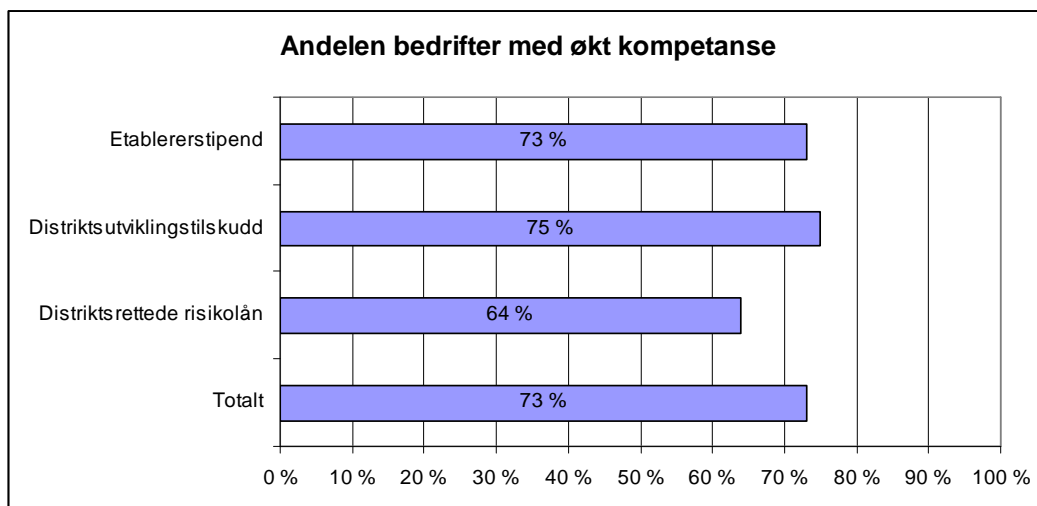

Som det illustreres i figuren under, er andelen virksomheter med økt overlevelse på 48 prosent. Det er relativt små forskjeller i betydningen i overlevelse for de tre tjenestene.

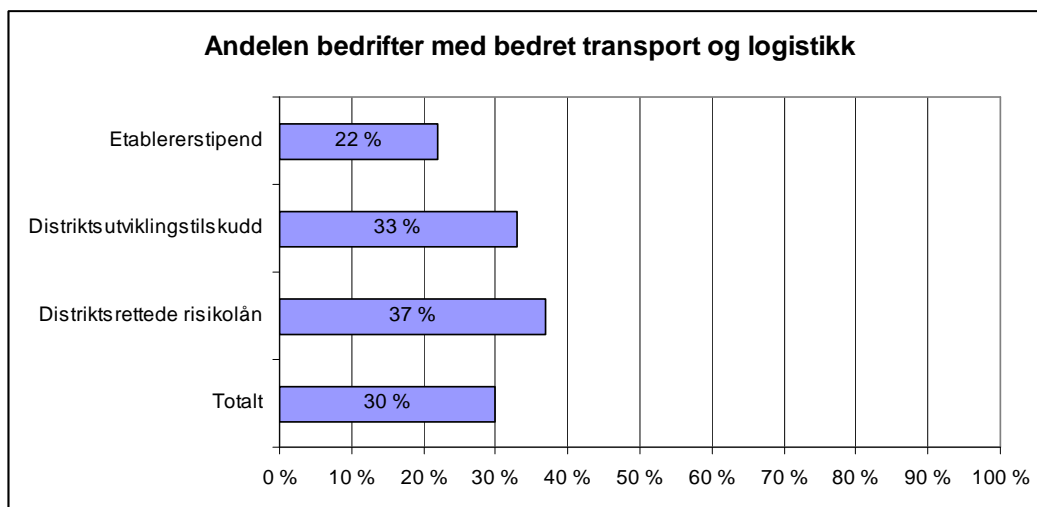
3.2.5 Kompetanse

I figuren under vises det hvor stor andel av bedriftene som har fått økt kompetanse som følge av prosjektet på minst ett av følgende områder; produktutvikling, prosessutvikling, markedsutvikling, strategi, organisasjon og ledelse, tilgang og bruk av avansert teknologi, opparbeiding av bedre nettverk, internasjonalt samarbeid, internasjonale markeder og eksport. Det framgår at 73 prosent av bedriftene har fått økt kompetanse. Det er en viss variasjon i kompetansebidrag mellom de tre tjeneste. Kompetansebidraget er minst for de som har fått distriktsrettede risikolån.

3.2.6 Infrastruktur

Som det illustreres i figuren nedenfor er det 30 prosent av bedriftene som har fått bedret transport og logistikk. Blant de tre tjenestene, er det færrest som har oppnådd forbedringer på dette området for de som har fått etablererstipend.

4 Kobling av IN-data med BoF

4.1 Om datagrunnlaget

Indikatorene baserer seg på en kobling mellom alle tilsagn for 2005 som Innovasjon Norge gjorde innen distriktsrettede risikolån, distriktsutviklingstilskudd og etablererstipend, og Det sentrale bedrifts- og foretaksregisteret (BoF). Koblingen er gjort på foretaksnivå, men for å beholde en best mulig regional fordeling og næringsfordeling er bedriftene som til sammen utgjør det enkelte foretaket benyttet.

Tilsagnene fra Innovasjon Norge dekker dermed bedrifter som til sammen representerte neste 33 000 sysselsatte i 2005.

Om tabell 4.2: Utfordringen ligger i å etablere indikatorer som isolerer effekten av tiltakene. Det er ikke nok å måle utviklingen av f.eks sysselsettingen før og etter tilsagnet, vi må også relatere denne endringen til tilsvarende endring for de bedriftene som ikke fikk tilsagn i 2005. Indikatoren forteller dermed om bedrifter med tilsagn har endret sin sysselsettingsutvikling mer eller mindre positivt i forhold til de bedriftene som ikke har tilsagn. Et eksempel: En gruppe bedrifter med tilsagn i 2005 hadde en oppgang i sysselsettingen i perioden 2002-2005 på 4 prosent, mens de etter tilsagnet hadde en økning i sysselsettingen på 3 prosent i perioden 2006-2008. Endringen fra første periode til siste periode var dermed på -1 prosentpoeng. For kontrollgruppa (tilsvarende bedrifter uten tilsagn) var sysselsettingsendringen i første periode på 6 prosent mens den var 3 prosent i siste periode (2006-2008). Endringen fra første periode til siste periode ble dermed på -3. Sammenligner vi bedriftene med tilsagn med de uten tilsagn finner vi dermed at de med tilsagn hadde en endring fra første til siste periode som lå 2 prosentpoeng bedre enn de uten tilsagn. Sm eksempel kan vi bruke tabell 4.1.

Tabell 4.1 *Sysselsettingsutvikling for bedrifter med og uten tilsagn*

	naer_kat	Sysselsatte 2002	Sysselsatte 2005	Sysselsatte 2008	Syss.utv 2002- 2005	Syss.utv 2005- 2008	Endring i utvikling 2005	Forskjell i endring mellom de med tilsagn og de uten
Bedrifter uten tilsagn	1 Primærnærings	63936	60621	53794	-5,2	-11,3	-6,1	
	2 Industri	225883	199305	202514	-11,8	1,6	13,4	
	3 Engross- og detaljhandel	263603	263080	259352	-0,2	-1,4	-1,2	
	4 Helse- og sosialtjenester	324603	343249	319482	5,7	-6,9	-12,7	
	5 Off. forvaltning, m undervisning	129047	128539	117974	-0,4	-8,2	-7,8	
	6 Tjenester	548725	522218	512839	-4,8	-1,8	3,0	
	Z Annen næring	449945	714559	825968	58,8	15,6	-43,2	

Bedrifter med tilsagn	1 Primærnærings	398	291	220	-26,8	-24,4	2,4	8,5
	2 Industri	7184	6780	6822	-5,6	0,6	6,2	-7,1
	3 Engross- og detaljhandel	324	349	409	7,6	17,3	9,7	10,9
	4 Helse- og sosialtjenester	1878	2192	1929	16,7	-12,0	-28,7	-16,0
	5 Off. forvaltning, m undervisning	6771	8627	8526	27,4	-1,2	-28,6	-20,8
	6 Tjenester	5326	5206	5743	-2,3	10,3	12,6	9,5
	Z Annen næring	6203	9402	11227	51,6	19,4	-32,2	11,1

Av tabellen ser vi at for primærnæringene, tjenestesektoren og andre næringer (oljesektor, bygg og anlegg og noe innen tjenestesektoren) har bedrifter som fikk tilsagn i 2005 hatt en bedre relativ utvikling på sysselsettingen enn de uten tilsagn. Bedrifter med tilsagn innen offentlig sektor (inkl. helse- og sosialtjenester) har derimot dårligere utvikling enn de uten tilsagn, men dette skyldes nok langt på vei at tilsagnene slett ikke var rettet mot sysselsetting, men derimot mot institusjonenes påvirkning av rammebetingelser og tjenester utenfor institusjonene. Også for industrien er sysselsettingseffekten negativ, noe som ikke er så overraskende med tanke på at en del tiltak retter seg mot effektivisering og rasjonalisering.

4.2 Tabeller

Tabell 4.2 *Andelen bedrifter som flyttet ut av regionen 2006-2007 med og uten støtte. Prosent*

	Bedrifter uten tilsagn		Bedrifter med tilsagn	
	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter flyttet ut 2005-2007	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter flyttet ut 2005-2007
Hele landet	403 171	20,4	1 425	12,3
0191 Halden	2 252	19,6	0	.
0192 Moss	4 081	21,7	4	0,0
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	9 743	19,2	10	20,0
0194 Askim/Mysen	5 007	18,0	2	50,0
0291 Follo	8 094	25,2	4	50,0
0292 Bærum/Asker	12 836	28,7	9	77,8
0293 Lillestrøm	12 841	23,0	3	0,0
0294 Ullensaker/Eidsvoll	4 616	21,9	0	.
0391 Oslo	52 682	28,6	44	13,6
0491 Kongsvinger	5 142	16,6	25	12,0
0492 Hamar	6 999	17,7	18	11,1
0493 Elverum	3 827	17,3	55	9,1
0494 Tynset	2 443	11,3	15	0,0
0591 Lillehammer	3 366	16,5	14	7,1
0592 Gjøvik	6 069	16,6	14	14,3
0593 Midt-Gudbrandsdalen	1 922	13,9	12	8,3
0594 Nord-Gudbrandsdalen	2 924	11,7	18	11,1
0595 Hadeland	2 595	17,7	0	.
0596 Valdres	3 134	13,2	6	16,7
0691 Drammen	13 228	21,8	11	18,2
0692 Kongsberg	3 118	17,7	4	0,0
0693 Hønefoss	3 253	20,2	1	0,0
0694 Hallingdal	3 141	15,2	55	0,0
0791 Horten/Tønsberg	9 084	20,8	6	16,7
0792 Holmestrand	1 137	21,8	0	.
0793 Sandefjord/Larvik	7 354	20,2	3	33,3
0794 Sande/Svelvik	1 112	22,6	0	.
0891 Skien/Porsgrunn	7 443	22,0	23	39,1
0892 Notodden/Bø	2 605	16,1	45	8,9
0893 Kragerø	1 423	19,7	5	40,0
0894 Rjukan	655	15,4	7	14,3
0895 Vest-Telemark	2 135	16,3	9	33,3
0991 Risør	823	20,2	0	.
0992 Arendal	5 684	20,0	7	0,0
0993 Lillesand	1 169	20,7	1	0,0
0994 Setesdal	1 131	16,3	6	16,7
1091 Kristiansand	7 719	22,6	5	0,0
1092 Mandal	2 293	19,3	2	0,0
1093 Lyngdal/Farsund	1 746	18,4	1	0,0
1094 Flekkefjord	1 656	16,5	1	0,0

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 4.2 (forts.) *Andelen bedrifter som flyttet ut av regionen 2006-2007 med og uten støtte. Prosent*

	Bedrifter uten tilsagn		Bedrifter med tilsagn	
	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter flyttet ut 2005-2007	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter flyttet ut 2005-2007
1191 Egersund	2 070	14,7	7	0,0
1192 Stavanger/Sandnes	17 068	20,1	69	10,1
1193 Haugesund	7 944	16,6	14	14,3
1194 Jæren	4 023	14,5	3	0,0
1291 Bergen	26 109	21,6	50	22,0
1294 Odda	1 365	13,5	8	0,0
1295 Voss	1 939	14,3	7	14,3
1296 Sunnhordland	4 526	18,3	8	12,5
1491 Florø	1 414	17,0	11	27,3
1492 Høyanger	1 085	14,6	3	0,0
1493 Sogndal/Årdal	2 944	13,4	26	3,8
1494 Førde	3 316	14,4	29	6,9
1495 Nordfjord	3 722	13,6	21	14,3
1591 Molde	5 671	15,7	26	7,7
1592 Kristiansund	2 890	18,1	22	9,1
1593 Ålesund	7 023	17,8	28	25,0
1594 Ulsteinvik	2 352	17,2	5	0,0
1595 Ørsta/Volda	1 680	16,0	1	0,0
1596 Sunndalsøra	939	13,4	5	20,0
1597 Surnadal	1 230	12,5	11	0,0
1691 Trondheim	15 512	21,5	75	8,0
1692 Frøya/Hitra	921	19,0	7	0,0
1693 Brekstad	1 702	13,7	32	15,6
1694 Oppdal	1 277	12,3	34	2,9
1695 Orkanger	2 101	14,0	10	0,0
1696 Rørø	888	15,7	8	0,0
1791 Steinkjer	4 042	14,1	42	4,8
1792 Namsos	1 999	15,7	19	5,3
1793 Stjørdalshalsen	1 954	16,8	8	12,5
1794 Levanger/Verdalsøra	3 225	14,0	10	0,0
1795 Grong	867	9,8	9	0,0
1796 Rørvik	1 194	14,4	14	21,4
1891 Bodø	5 823	18,0	45	15,6
1892 Narvik	2 010	20,0	13	7,7
1893 Brønnøysund	1 449	15,9	14	42,9
1894 Sandnessjøen	1 651	16,5	17	35,3
1895 Mosjøen	1 435	16,4	5	0,0
1896 Mo i Rana	2 051	16,9	10	10,0
1897 Lofoten	2 828	16,6	32	9,4
1898 Vesterålen	2 781	17,7	20	5,0
1991 Harstad	2 488	19,9	14	21,4
1992 Tromsø	6 129	20,6	54	16,7
1993 Andselv	1 283	16,3	9	33,3
1994 Finnsnes	1 783	17,9	18	11,1
1995 Nord-Troms	1 172	15,4	6	33,3
2091 Vadsø	1 456	17,7	23	13,0
2092 Hammerfest	2 503	17,5	32	12,5
2093 Alta	2 189	16,8	32	6,3
2094 Kirkenes	666	18,6	14	7,1

Tabell 4.3 *Vekst/nedgang i sysselsettingen for bedrifter med og uten støtte. Prosentpoeng*

	Bedrifter uten støtte/tilsagn			Bedrifter med støtte/tilsagn			Forskjell i endring mellom de med tilsagn og de uten
	Syss.utv 2002-2005	Syss.utv 2005-2008	Endring i utvikling før/etter 2005	Syss.utv 2002-2005	Syss.utv 2005-2008	Endring i utvikling før/etter 2005	
Hele landet	11,8	5,7	-6,1	17,0	6,1	-10,8	-4,7
0191 Halden	7,7	7,1	-0,6	.	.	.	.
0192 Moss	13,6	4,9	-8,8	-8,0	6,1	14,0	22,8
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	4,4	4,9	0,5	-14,5	-12,7	1,9	1,4
0194 Askim/Mysen	12,9	4,9	-8,0	0,0	-51,0	-51,0	-43,0
0291 Follo	14,5	5,8	-8,7	-24,9	-12,5	12,3	21,0
0292 Bærum/Asker	13,6	4,5	-9,1	3,1	14,5	11,4	20,5
0293 Lillestrøm	15,8	2,6	-13,1	5,1	-11,8	-16,8	-3,7
0294 Ullensaker/Eidsvoll	13,0	10,0	-3,0	.	.	.	.
0391 Oslo	11,0	5,4	-5,7	10,5	14,8	4,2	9,9
0491 Kongsvinger	11,9	-5,9	-17,8	13,6	10,9	-2,7	15,1
0492 Hamar	10,8	2,5	-8,2	7,4	-10,5	-17,9	-9,7
0493 Elverum	18,6	-7,1	-25,8	10,9	9,4	-1,5	24,3
0494 Tynset	10,3	9,0	-1,4	11,7	5,9	-5,8	-4,5
0591 Lillehammer	12,0	5,0	-7,0	32,3	7,6	-24,7	-17,6
0592 Gjøvik	9,6	3,8	-5,7	6,3	7,5	1,2	6,9
0593 Midt-Gudbrandsdalen	3,0	2,8	-0,2	1,0	79,7	78,6	78,8
0594 Nord-Gudbrandsdalen	9,6	5,8	-3,9	-5,9	-1,5	4,4	8,3
0595 Hadeland	16,6	-1,8	-18,4	.	.	.	.
0596 Valdres	11,4	2,2	-9,2	-33,7	80,2	113,9	123,1
0691 Drammen	15,0	2,3	-12,7	29,1	4,9	-24,2	-11,5
0692 Kongsberg	11,7	9,3	-2,4	15,5	22,9	7,4	9,8
0693 Hønefoss	11,1	2,4	-8,7	6,8	13,4	6,5	15,2
0694 Hallingdal	21,5	5,8	-15,8	8,0	5,1	-2,9	12,9
0791 Horten/Tønsberg	11,6	3,6	-8,0	4,1	-48,0	-52,1	-44,1
0792 Holmestrand	12,5	-1,3	-13,8	.	.	.	.
0793 Sandefjord/Larvik	7,8	6,9	-0,9	11,0	-28,1	-39,1	-38,3
0794 Sande/Svelvik	9,7	3,5	-6,2	.	.	.	.
0891 Skien/Porsgrunn	4,7	1,4	-3,3	40,3	23,9	-16,4	-13,1
0892 Notodden/Bø	10,4	1,9	-8,6	3,0	-8,8	-11,8	-3,2
0893 Kragerø	11,4	7,5	-3,9	50,2	28,6	-21,6	-17,7
0894 Rjukan	-1,8	2,2	4,0	21,8	41,6	19,8	15,8
0895 Vest-Telemark	13,1	12,3	-0,8	26,8	-7,7	-34,5	-33,7
0991 Risør	15,4	3,3	-12,1	.	.	.	.
0992 Arendal	8,8	8,2	-0,6	0,3	72,6	72,3	72,9
0993 Lillesand	9,6	8,6	-1,0	.	100,0	.	.
0994 Setesdal	8,0	16,1	8,1	-6,0	-18,3	-12,3	-20,3
1091 Kristiansand	19,0	6,6	-12,4	-41,4	73,5	114,9	127,4
1092 Mandal	21,0	9,7	-11,3	27,5	119,2	91,7	103,0
1093 Lyngdal/Farsund	13,9	2,0	-11,9	.	-45,5	.	.
1094 Flekkefjord	9,3	14,3	5,0	0,0	47,5	47,5	42,5

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 4.3 (forts.) *Vekst/nedgang i sysselsettingen for bedrifter med og uten støtte. Prosentpoeng*

	Bedrifter uten støtte/tilsagn			Bedrifter med støtte/tilsagn			Forskjell i endring mellom de med tilsagn og de uten
	Syss.utv 2002-2005	Syss.utv 2005-2008	Endring i utvikling før/etter 2005	Syss.utv 2002-2005	Syss.utv 2005-2008	Endring i utvikling før/etter 2005	
1191 Egersund	7,2	6,9	-0,3	49,4	20,4	-29,0	-28,7
1192 Stavanger/Sandnes	9,6	13,4	3,8	-2,8	-2,6	0,2	-3,6
1193 Haugesund	14,1	8,1	-6,0	-1,3	20,3	21,6	27,6
1194 Jæren	16,7	9,3	-7,4	0,0	-0,9	-0,9	6,4
1291 Bergen	12,6	5,2	-7,4	6,5	16,6	10,1	17,5
1294 Odda	5,6	5,7	0,1	0,3	28,3	28,1	28,0
1295 Voss	6,4	-2,2	-8,6	10,8	38,6	27,8	36,4
1296 Sunnhordland	9,0	4,7	-4,3	-52,5	24,5	77,0	81,3
1491 Florø	5,3	8,3	2,9	123,0	-62,5	-185,6	-188,5
1492 Høyanger	-0,7	3,3	4,0	55,0	334,1	279,1	275,1
1493 Sogndal/Årdal	6,4	3,6	-2,8	8,2	10,3	2,1	4,9
1494 Førde	5,8	8,0	2,2	-8,9	24,4	33,3	31,1
1495 Nordfjord	3,5	4,3	0,8	11,4	-1,5	-12,9	-13,7
1591 Molde	11,4	14,1	2,7	-18,7	39,7	58,4	55,7
1592 Kristiansund	8,1	9,4	1,3	-5,8	59,4	65,3	64,0
1593 Ålesund	13,5	5,3	-8,2	13,9	-12,3	-26,2	-18,0
1594 Ulsteinvik	3,6	17,1	13,5	27,8	44,0	16,1	2,6
1595 Ørsta/Volda	3,9	7,0	3,1	.	46,7	.	.
1596 Sunndalsøra	5,8	4,2	-1,6	59,1	-16,3	-75,4	-73,8
1597 Surnadal	6,9	2,7	-4,2	61,1	-0,7	-61,8	-57,7
1691 Trondheim	14,9	8,9	-6,1	86,9	-4,4	-91,3	-85,2
1692 Frøya/Hitra	8,2	7,4	-0,9	5,5	31,5	26,1	27,0
1693 Brekstad	18,2	7,2	-10,9	1,5	25,4	24,0	34,9
1694 Oppdal	15,0	5,1	-10,0	4,4	6,1	1,7	11,7
1695 Orkanger	6,0	8,5	2,6	1,4	29,9	28,6	26,0
1696 Røros	9,4	7,4	-2,0	-19,3	15,2	34,5	36,5
1791 Steinkjer	10,7	9,7	-1,0	7,8	5,7	-2,1	-1,1
1792 Namsos	4,3	9,4	5,1	32,4	13,3	-19,1	-24,2
1793 Stjørdalshalsen	14,1	4,0	-10,1	17,9	-9,0	-26,9	-16,9
1794 Levanger/Verdalsøra	15,4	2,8	-12,6	-13,3	-12,9	0,4	13,0
1795 Grong	1,7	6,2	4,4	-41,5	21,3	62,9	58,4
1796 Rørvik	15,1	-1,0	-16,1	4,6	-3,0	-7,6	8,5
1891 Bodø	19,0	3,1	-15,9	21,4	11,9	-9,5	6,4
1892 Narvik	15,9	6,7	-9,1	10,9	43,5	32,5	41,6
1893 Brønnøysund	10,0	2,1	-8,0	-51,2	-72,8	-21,5	-13,6
1894 Sandnessjøen	9,9	2,1	-7,9	13,4	-34,0	-47,4	-39,5
1895 Mosjøen	7,1	1,5	-5,6	-54,3	117,5	171,8	177,4
1896 Mo i Rana	7,2	3,8	-3,4	-21,0	16,0	37,0	40,3
1897 Lofoten	9,6	4,8	-4,7	-13,6	39,2	52,8	57,5
1898 Vesterålen	7,1	13,1	5,9	23,9	26,4	2,6	-3,3
1991 Harstad	14,3	2,9	-11,4	-32,2	-61,7	-29,5	-18,1
1992 Tromsø	15,1	1,6	-13,5	33,2	-12,6	-45,8	-32,3
1993 Andselv	41,2	24,2	-17,1	78,5	57,9	-20,6	-3,5
1994 Finnsnes	6,0	3,3	-2,7	7,0	-19,0	-26,0	-23,2
1995 Nord-Troms	9,9	1,2	-8,7	791,1	-52,5	-843,7	-834,9
2091 Vadsø	7,4	3,0	-4,4	12,9	20,4	7,5	11,9
2092 Hammerfest	26,7	-7,5	-34,2	22,0	7,1	-14,9	19,3
2093 Alta	13,2	8,2	-4,9	21,3	6,1	-15,2	-10,3
2094 Kirkenes	18,7	3,8	-14,9	8,3	206,2	198,0	212,9

Tabell 4.4 *Andelen bedrifter som har overlevd fra 2005 til 2008. Prosent*

	Bedrifter uten tilsagn		Bedrifter med tilsagn	
	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter overlevd til 1.1.2008	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter overlevd til 1.1.2008
Hele landet	403 171	81,0	1 425	90,1
0191 Halden	2 252	73,0	0	
0192 Moss	4 081	72,3	4	100,0
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	9 743	73,3	10	88,9
0194 Askim/Mysen	5 007	75,9	2	50,0
0291 Follo	8 094	69,0	4	50,0
0292 Bærum/Asker	12 836	67,3	9	80,0
0293 Lillestrøm	12 841	71,1	3	100,0
0294 Ullensaker/Eidsvoll	4 616	71,4	0	
0391 Oslo	52 682	63,6	44	95,6
0491 Kongsvinger	5 142	74,7	25	84,6
0492 Hamar	6 999	75,3	18	89,5
0493 Elverum	3 827	75,3	55	90,9
0494 Tynset	2 443	81,9	15	100,0
0591 Lillehammer	3 366	77,7	14	100,0
0592 Gjøvik	6 069	76,8	14	92,9
0593 Midt-Gudbrandsdalen	1 922	79,8	12	91,7
0594 Nord-Gudbrandsdalen	2 924	82,3	18	88,9
0595 Hadeland	2 595	75,3	0	
0596 Valdres	3 134	79,0	6	83,3
0691 Drammen	13 228	71,3	11	90,0
0692 Kongsberg	3 118	74,8	4	100,0
0693 Hønefoss	3 253	73,2	1	100,0
0694 Hallingdal	3 141	77,9	55	100,0
0791 Horten/Tønsberg	9 084	71,5	6	85,7
0792 Holmestrand	1 137	73,0	0	
0793 Sandefjord/Larvik	7 354	72,8	3	100,0
0794 Sande/Svelvik	1 112	70,1	0	
0891 Skien/Porsgrunn	7 443	70,1	23	68,2
0892 Notodden/Bø	2 605	78,3	45	93,3
0893 Kragerø	1 423	73,7	5	75,0
0894 Rjukan	655	76,9	7	85,7
0895 Vest-Telemark	2 135	75,4	9	75,0
0991 Risør	823	74,6	0	
0992 Arendal	5 684	72,6	7	100,0
0993 Lillesand	1 169	73,1	1	100,0
0994 Setesdal	1 131	75,4	6	83,3
1091 Kristiansand	7 719	70,3	5	100,0
1092 Mandal	2 293	74,9	2	100,0
1093 Lyngdal/Farsund	1 746	74,5	1	100,0
1094 Flekkefjord	1 656	75,6	1	100,0

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 4.4 (forts.) *Andelen bedrifter som har overlevd fra 2005 til 2008. Prosent*

	Bedrifter uten tilsagn		Bedrifter med tilsagn	
	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter overlevd til 1.1.2008	Antall bedrifter 1.1.2005	Andelen bedrifter overlevd til 1.1.2008
1191 Egersund	2 070	79,1	7	100,0
1192 Stavanger/Sandnes	17 068	72,4	69	92,8
1193 Haugesund	7 944	76,4	14	85,7
1194 Jæren	4 023	80,5	3	100,0
1291 Bergen	26 109	69,9	50	82,0
1294 Odda	1 365	80,4	8	100,0
1295 Voss	1 939	80,5	7	85,7
1296 Sunnhordland	4 526	75,1	8	87,5
1491 Florø	1 414	75,0	11	72,7
1492 Høyanger	1 085	79,0	3	100,0
1493 Sogndal/Årdal	2 944	80,5	26	100,0
1494 Førde	3 316	78,5	29	93,1
1495 Nordfjord	3 722	80,1	21	85,7
1591 Molde	5 671	77,7	26	88,9
1592 Kristiansund	2 890	75,9	22	90,9
1593 Ålesund	7 023	75,2	28	84,6
1594 Ulsteinvik	2 352	76,0	5	100,0
1595 Ørsta/Volda	1 680	77,2	1	100,0
1596 Sunndalsøra	939	81,5	5	80,0
1597 Surnadal	1 230	80,6	11	100,0
1691 Trondheim	15 512	70,4	75	93,3
1692 Frøya/Hitra	921	75,3	7	100,0
1693 Brekstad	1 702	78,6	32	84,4
1694 Oppdal	1 277	80,2	34	97,1
1695 Orkanger	2 101	78,1	10	100,0
1696 Røros	888	77,2	8	100,0
1791 Steinkjer	4 042	79,8	42	95,3
1792 Namsos	1 999	78,8	19	94,7
1793 Stjørdalshalsen	1 954	75,7	8	100,0
1794 Levanger/Verdalsøra	3 225	79,2	10	100,0
1795 Grong	867	83,8	9	100,0
1796 Rørvik	1 194	79,5	14	78,6
1891 Bodø	5 823	75,0	45	88,6
1892 Narvik	2 010	72,7	13	92,3
1893 Brønnøysund	1 449	77,3	14	57,1
1894 Sandnessjøen	1 651	76,8	17	72,2
1895 Mosjøen	1 435	76,2	5	100,0
1896 Mo i Rana	2 051	76,5	10	90,0
1897 Lofoten	2 828	77,3	32	93,5
1898 Vesterålen	2 781	75,9	20	95,0
1991 Harstad	2 488	73,0	14	78,6
1992 Tromsø	6 129	71,3	54	85,2
1993 Andselv	1 283	77,4	9	66,7
1994 Finnsnes	1 783	76,2	18	88,9
1995 Nord-Troms	1 172	76,5	6	66,7
2091 Vadsø	1 456	75,3	23	87,0
2092 Hammerfest	2 503	75,4	32	93,3
2093 Alta	2 189	76,8	32	94,1
2094 Kirkenes	666	74,9	14	92,9

5 Monitoringsystem

5.1 Om datagrunnlaget

Indikatorene fra monitoringsystemet er helt uavhengig midlene over kap 551 post 60. De viser verken resultater eller effekter av midlene. Derimot er indikatorene en omfattende beskrivelse av generell regional utvikling som kan brukes som både en selvstendig statistikk-samling og som et bakteppe til de indikatorene som faktisk relaterer seg til de nevnte midlene.

I tabell 5.1 har vi, for å få litt mer robuste tall, slått sammen to og to årganger. Når det gjelder bedrifts- og arbeidsplassflyttinger er det bare flytting inn og ut av regionen som er tatt med. Flytting innad i regionen viser dermed ikke. Fra tidligere arbeid (Gundersen 2005 og 2009B) vet vi at nabokommuner er et av de vanligste flyttemålene for bedrifter, og disse vil til en viss grad bortfalle når vi har økonomisk region som enhet.

I tabell 5.8 er det korrigererte tall for alle kvartalene fra 3. kvartal 2006 til og med 2. kvartal 2008 ble lagt ut 11.12.2008. Korrigeringene skyldes at mobile tilganger ikke lenger tas med i grunnlaget for statistikken.

Tabeller som omhandler nedleggelse og etableringer viser at det er stor utbredelse av bedrifter med få eller ingen ansatte. Ikke unaturlig er det disse bedriftene som ofte etableres/legges ned, og andelen bedrifter etablert/nedlagt kan derfor synes svært høy. I vanlig bruk vil derfor andelen arbeidsplasser etablert/nedlagt være et bedre mål på endringene.

I tabell 5.11 er det to hovedtyper næringer som er med på å gi et bosted et positivt image. For det første har vi de næringene som faktisk gir lokalbefolkningen et tilbud, slik som kafeer, biblioteker og kino. Næringene gir lokalbefolkningen et reelt tilbud og gir bostedet reelle kvaliteter. For det andre er det næringer som ikke gir noe tilbud lokalt, men som er image-skapende overfor omverdenen. Dette er kreative næringer som kunstnerisk virksomhet, filmproduksjon, kulturminnevern osv. Siden disse næringene er overlappende velger vi å presentere de som én indikator; bomiljønæringer.

5.2 Tabeller

Tabell 5.1 *Andelen bedrifter og arbeidsplasser flyttet ut av regionen. 2002-2007. Prosent*

	Andelen bedrifter flyttet ut 2002- 2003	Andelen bedrifter flyttet ut 2004-2005	Andelen bedrifter flyttet ut 2006-2007	Andelen arbeidsplasser flyttet ut 2002- 2003	Andelen arbeidsplasser flyttet ut 2004- 2005	Andelen arbeidsplasser flyttet ut 2006- 2007
0191 Halden	2,0	1,7	1,5	0,5	1,7	0,3
0192 Moss	2,5	2,1	2,5	4,1	1,4	0,6
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	1,3	1,3	1,6	0,9	0,5	0,4
0194 Askim/Mysen	1,8	1,5	1,5	1,4	0,6	1,1
0291 Follo	3,9	3,2	3,3	2,0	1,4	1,3
0292 Bærum/Asker	5,5	5,1	5,3	4,3	2,6	3,0
0293 Lillestrøm	3,2	3,1	2,9	1,5	2,3	1,1
0294 Ullensaker/Eidsvoll	2,4	2,4	2,5	2,4	0,8	2,0
0391 Oslo	3,5	3,3	3,3	2,4	2,1	1,2
0491 Kongsvinger	1,0	0,9	1,0	0,4	0,3	0,5
0492 Hamar	1,1	1,1	1,2	2,3	0,5	0,4
0493 Elverum	1,1	1,4	1,1	0,5	0,4	0,5
0494 Tynset	0,8	0,6	0,7	0,6	0,4	0,2
0591 Lillehammer	1,6	1,8	2,0	0,7	0,6	1,0
0592 Gjøvik	0,9	0,8	1,2	0,3	0,3	0,6
0593 Midt-Gudbrandsdalen	1,1	1,1	1,2	0,4	0,4	0,5
0594 Nord-Gudbrandsdalen	0,4	0,3	0,6	0,1	0,1	0,8
0595 Hadeland	2,1	1,1	2,0	1,3	0,6	2,8
0596 Valdres	0,8	0,9	0,6	0,7	0,3	0,2
0691 Drammen	1,9	1,8	2,2	1,1	1,5	1,0
0692 Kongsberg	1,3	1,2	1,8	0,3	0,2	0,5
0693 Hønefoss	1,8	1,6	1,3	0,8	0,8	0,5
0694 Hallingdal	1,0	1,1	1,0	0,3	0,3	0,3
0791 Horten/Tønsberg	1,8	1,7	1,8	0,5	0,6	0,5
0792 Holmestrand	2,9	2,7	2,7	1,8	1,4	0,8
0793 Sandefjord/Larvik	1,8	1,6	1,9	1,7	0,9	1,4
0794 Sande/Svelvik	4,1	3,5	2,7	1,8	5,2	3,1
0891 Skien/Porsgrunn	1,1	1,4	1,4	0,6	0,6	0,4
0892 Notodden/Bø	1,1	1,6	1,7	0,7	0,8	1,0
0893 Kragerø	1,1	1,0	0,5	1,3	1,0	0,4
0894 Rjukan	1,2	0,8	1,9	0,5	0,4	0,5
0895 Vest-Telemark	1,2	1,1	1,2	0,3	0,8	0,4
0991 Risør	1,5	1,2	2,1	0,8	0,2	0,8
0992 Arendal	1,0	1,3	1,2	1,5	0,6	0,3
0993 Lillesand	2,5	1,7	1,6	3,9	1,3	0,4
0994 Setesdal	1,4	1,7	1,6	0,4	1,2	3,7
1091 Kristiansand	1,6	1,3	1,8	0,8	0,3	0,5
1092 Mandal	1,5	0,8	1,5	0,5	0,9	0,7
1093 Lyngdal/Farsund	0,8	1,1	0,8	0,3	0,6	0,3
1094 Flekkefjord	0,9	0,8	0,9	0,7	1,5	0,1

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.2 (forts.) *Andelen bedrifter og arbeidsplasser flyttet ut av regionen. 2002-2007. Prosent*

	Andelen bedrifter flyttet ut 2002- 2003	Andelen bedrifter flyttet ut 2004-2005	Andelen bedrifter flyttet ut 2006-2007	Andelen arbeidsplasser flyttet ut 2002- 2003	Andelen arbeidsplasser flyttet ut 2004- 2005	Andelen arbeidsplasser flyttet ut 2006- 2007
1191 Egersund	0,8	1,2	0,8	0,4	0,7	0,4
1192 Stavanger/Sandnes	1,2	1,2	1,3	5,1	1,8	0,4
1193 Haugesund	0,9	0,7	0,7	0,4	0,4	0,2
1194 Jæren	1,6	1,3	1,2	0,8	0,6	1,0
1291 Bergen	1,0	0,9	0,9	1,1	0,6	0,2
1294 Odda	0,9	0,7	1,1	0,2	0,4	1,2
1295 Voss	0,8	0,8	0,4	0,2	1,3	0,0
1296 Sunnhordland	0,9	0,8	1,2	0,4	0,6	0,4
1491 Florø	1,4	1,4	0,7	0,7	0,4	1,6
1492 Høyanger	0,9	1,4	0,9	0,7	0,8	0,2
1493 Sogndal/Årdal	0,9	0,5	0,9	0,5	0,1	0,2
1494 Førde	0,7	0,6	0,9	0,2	0,3	0,4
1495 Nordfjord	0,6	0,7	0,7	0,4	0,4	0,4
1591 Molde	0,7	0,9	1,0	0,6	1,1	0,2
1592 Kristiansund	1,2	0,9	1,1	0,5	0,5	0,3
1593 Ålesund	0,6	0,8	1,0	0,3	0,2	0,4
1594 Ulsteinvik	0,8	0,8	0,8	0,2	0,6	0,3
1595 Ørsta/Volda	0,6	1,1	0,9	0,1	0,2	0,2
1596 Sunndalsøra	1,4	0,7	0,8	1,0	0,2	0,1
1597 Surnadal	0,9	0,6	0,8	0,3	0,2	0,8
1691 Trondheim	1,3	1,4	1,8	0,4	0,4	0,7
1692 Frøya/Hitra	1,5	1,1	1,6	1,4	1,6	1,4
1693 Brekstad	0,9	0,9	0,8	0,6	0,4	0,8
1694 Oppdal	1,0	0,4	0,8	0,3	0,1	0,3
1695 Orkanger	0,8	0,8	0,7	0,3	0,4	0,4
1696 Røros	0,6	0,4	1,0	0,4	0,1	0,4
1791 Steinkjer	0,8	0,7	0,9	0,3	0,3	0,7
1792 Namsos	0,7	0,7	1,0	0,3	0,2	0,5
1793 Stjørdalshalsen	1,2	0,9	1,5	0,3	0,3	0,6
1794 Levanger/Verdalsøra	0,9	0,8	0,9	1,0	0,4	0,2
1795 Grong	1,1	1,1	0,4	0,3	0,7	0,3
1796 Rørvik	0,7	0,6	1,3	0,4	0,3	0,6
1891 Bodø	0,8	0,8	1,0	0,3	0,2	0,4
1892 Narvik	1,1	0,8	1,1	0,6	0,2	0,8
1893 Brønnøysund	1,0	0,6	0,6	0,3	0,7	0,1
1894 Sandnessjøen	1,1	1,3	0,9	0,2	0,9	0,3
1895 Mosjøen	1,1	0,6	0,8	0,6	0,5	0,8
1896 Mo i Rana	0,5	0,7	0,9	0,1	0,2	0,1
1897 Lofoten	1,1	0,9	0,7	0,4	0,3	0,2
1898 Vesterålen	1,7	0,3	0,9	0,5	0,1	5,7
1991 Harstad	0,7	1,0	1,3	0,2	0,2	0,6
1992 Tromsø	1,3	1,1	1,1	2,4	0,2	0,5
1993 Andselv	1,9	1,7	0,9	0,8	1,2	0,3
1994 Finnsnes	1,0	1,0	1,0	0,3	0,3	0,2
1995 Nord-Troms	1,0	0,8	0,8	0,4	1,6	0,3
2091 Vadsø	1,1	1,3	1,6	0,3	0,3	1,8
2092 Hammerfest	0,8	1,3	1,1	0,2	0,5	0,6
2093 Alta	1,1	1,5	1,0	0,3	0,7	0,4
2094 Kirkenes	1,3	0,8	1,7	0,6	0,7	0,4

Tabell 5.2 *Andelen bedrifter og arbeidsplasser lagt ned etter økonomisk region. 2002-2007. Prosent*

	Andelen arbeidsplasser nedlagt 2002- 2003	Andelen arbeidsplasser nedlagt 2004- 2005	Andelen arbeidsplasser nedlagt 2006- 2007	Andelen bedrifter nedlagt 2002-2003	Andelen bedrifter nedlagt 2004-2005	Andelen bedrifter nedlagt 2006-2007
0191 Halden	5,4	8,0	3,6	22,2	20,3	22,7
0192 Moss	6,2	6,7	6,0	24,0	21,2	23,2
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	5,7	5,9	4,2	23,1	21,1	21,5
0194 Askim/Mysen	6,6	5,7	4,6	19,1	16,7	19,4
0291 Follo	5,7	6,6	6,7	27,4	24,3	26,5
0292 Bærum/Asker	8,5	7,4	5,1	30,8	25,5	28,6
0293 Lillestrøm	7,8	5,2	5,1	26,1	21,9	24,1
0294 Ullensaker/Eidsvoll	4,5	6,2	5,2	23,0	21,0	22,9
0391 Oslo	7,0	9,7	5,4	33,9	29,4	31,6
0491 Kongsvinger	6,8	5,2	3,8	19,5	17,9	18,4
0492 Hamar	4,9	4,0	4,6	20,6	18,2	19,7
0493 Elverum	5,4	4,5	3,7	20,7	17,2	18,4
0494 Tynset	6,0	3,9	3,3	15,2	12,3	12,0
0591 Lillehammer	6,8	3,4	3,6	20,1	17,2	18,5
0592 Gjøvik	5,4	4,0	5,7	19,1	16,4	18,7
0593 Midt-Gudbrandsdalen	4,9	4,7	4,3	15,7	13,4	15,1
0594 Nord-Gudbrandsdalen	5,9	4,4	2,9	14,3	12,3	12,8
0595 Hadeland	5,0	4,2	5,2	19,6	17,8	19,2
0596 Valdres	6,3	5,5	4,1	16,3	15,6	14,7
0691 Drammen	7,5	4,7	5,2	25,5	22,1	24,2
0692 Kongsberg	4,2	5,4	4,1	19,8	18,9	18,7
0693 Hønefoss	4,8	4,4	6,5	21,5	17,6	21,9
0694 Hallingdal	7,1	6,3	3,6	17,0	15,0	16,4
0791 Horten/Tønsberg	6,6	4,6	4,0	24,4	21,5	23,9
0792 Holmestrand	6,4	5,9	5,7	21,7	19,2	23,5
0793 Sandefjord/Larvik	5,4	5,9	4,5	23,8	20,7	22,2
0794 Sande/Svelvik	12,9	8,2	6,3	25,6	22,6	23,0
0891 Skien/Porsgrunn	5,8	4,6	6,2	24,5	21,4	24,8
0892 Notodden/Bø	5,9	4,6	4,3	19,5	15,3	18,2
0893 Kragerø	6,3	5,7	5,5	20,1	16,3	21,1
0894 Rjukan	5,0	5,5	4,2	19,7	17,7	15,8
0895 Vest-Telemark	6,4	6,8	3,8	17,0	17,1	16,7
0991 Risør	6,7	5,0	4,5	24,1	18,2	21,0
0992 Arendal	5,6	6,0	5,4	23,8	19,7	22,0
0993 Lillesand	5,8	4,3	4,0	21,7	17,9	20,7
0994 Setesdal	5,5	7,1	3,2	18,5	17,8	17,1
1091 Kristiansand	5,8	4,5	4,7	27,0	22,3	25,7
1092 Mandal	8,3	4,0	4,3	19,9	16,7	20,3
1093 Lyngdal/Farsund	6,2	6,7	4,3	22,4	17,9	21,7
1094 Flekkefjord	4,4	4,9	5,3	17,9	16,1	17,8

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.2 (forts.) *Andelen bedrifter og arbeidsplasser lagt ned etter økonomisk region, 2002-2007. Prosent*

	Andelen arbeidsplasser nedlagt 2002-2003	Andelen arbeidsplasser nedlagt 2004-2005	Andelen arbeidsplasser nedlagt 2006-2007	Andelen bedrifter nedlagt 2002-2003	Andelen bedrifter nedlagt 2004-2005	Andelen bedrifter nedlagt 2006-2007
1191 Egersund	4,2	3,5	3,5	15,8	14,1	16,6
1192 Stavanger/Sandnes	4,6	5,2	4,5	25,1	21,1	23,4
1193 Haugesund	5,7	5,3	4,3	22,0	18,2	19,4
1194 Jæren	4,6	4,4	3,7	18,1	13,8	16,4
1291 Bergen	5,0	4,1	4,5	25,2	22,5	25,8
1294 Odda	4,3	4,2	3,5	14,2	13,2	14,9
1295 Voss	5,8	2,8	4,3	14,9	11,5	16,3
1296 Sunnhordland	4,6	3,5	6,1	19,9	16,3	20,6
1491 Florø	7,5	5,4	4,4	20,2	17,4	18,4
1492 Høyanger	4,9	4,4	3,1	15,7	14,2	15,6
1493 Sogndal/Årdal	6,5	2,8	3,2	15,1	12,6	14,3
1494 Førde	5,0	4,1	3,1	15,3	14,1	16,0
1495 Nordfjord	4,9	4,8	4,2	15,5	13,3	14,5
1591 Molde	6,7	5,0	4,0	18,7	16,3	17,6
1592 Kristiansund	5,6	5,3	7,1	20,9	16,3	19,5
1593 Ålesund	6,7	3,9	4,6	22,3	18,3	19,9
1594 Ulsteinvik	6,7	4,0	6,5	20,8	18,5	19,8
1595 Ørsta/Volda	5,3	4,3	2,9	18,7	16,0	18,2
1596 Sunndalsøra	4,0	2,7	4,0	19,8	13,4	14,1
1597 Surnadal	4,2	6,0	4,9	14,0	14,9	12,8
1691 Trondheim	6,8	6,2	4,1	25,3	22,6	25,4
1692 Frøya/Hitra	7,4	4,0	4,8	21,4	18,5	19,6
1693 Brekstad	6,7	5,6	4,9	18,4	16,2	14,8
1694 Oppdal	4,1	5,6	3,8	13,6	15,0	13,0
1695 Orkanger	6,6	3,9	2,8	18,1	16,4	15,4
1696 Røros	6,6	3,8	3,5	17,6	14,8	17,1
1791 Steinkjer	9,2	4,7	4,0	15,1	14,4	15,1
1792 Namsos	4,9	4,2	4,4	18,2	14,2	16,8
1793 Stjørdalshalsen	4,8	3,8	4,2	18,7	18,2	18,6
1794 Levanger/Verdalsøra	4,6	9,1	3,5	16,6	15,3	16,5
1795 Grong	5,8	3,9	5,7	14,7	11,5	11,4
1796 Rørvik	8,5	7,5	5,1	16,9	16,0	15,2
1891 Bodø	7,0	4,8	4,4	23,4	18,5	20,6
1892 Narvik	5,6	4,6	4,1	22,7	20,3	21,2
1893 Brønnøysund	5,5	4,2	5,4	17,9	15,6	18,1
1894 Sandnessjøen	6,0	5,7	7,0	18,9	16,7	16,7
1895 Mosjøen	5,7	3,4	3,1	20,9	16,5	17,7
1896 Mo i Rana	5,1	5,3	3,6	22,6	18,0	18,6
1897 Lofoten	7,3	5,9	5,8	20,0	16,9	17,1
1898 Vesterålen	6,7	5,7	4,3	21,7	18,5	18,3
1991 Harstad	5,3	28,1	4,9	23,5	19,3	22,0
1992 Tromsø	5,1	4,1	4,5	25,3	22,3	23,4
1993 Andselv	5,4	3,6	3,4	19,6	15,2	18,6
1994 Finnsnes	6,3	5,5	4,9	21,9	18,1	19,7
1995 Nord-Troms	5,1	7,8	4,3	17,7	19,0	16,0
2091 Vadsø	9,9	7,7	4,1	21,6	19,2	19,1
2092 Hammerfest	6,5	5,5	4,3	21,0	19,6	18,4
2093 Alta	7,3	3,8	4,0	22,2	16,3	18,7
2094 Kirkenes	4,0	4,8	3,3	23,5	19,1	19,0

Tabell 5.3 *Sysselsettingsutvikling i bedrifter eldre og yngre enn tre år. Prosent.*

	Bedrifter over tre år gamle			Bedrifter maks tre år gamle		
	Sysselsatte 2005	Sysselsatte 2008	Prosentvis endring 2005- 2008	Sysselsatte 2005	Sysselsatte 2008	Prosentvis endring 2005-2008
0191 Halden	11 163	11 064	-0,9	988	1 040	5,3
0192 Moss	19 296	18 186	-5,8	2 942	2 803	-4,7
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	53 041	51 371	-3,1	4 700	4 969	5,7
0194 Askim/Mysen	15 469	14 998	-3,0	1 566	1 719	9,8
0291 Follo	35 192	33 656	-4,4	4 565	4 359	-4,5
0292 Bærum/Asker	73 527	70 064	-4,7	13 637	12 710	-6,8
0293 Lillestrøm	59 584	56 852	-4,6	7 725	7 583	-1,8
0294 Ullensaker/Eidsvoll	23 201	20 622	-11,1	5 961	8 480	42,3
0391 Oslo	353 725	344 079	-2,7	40 703	39 844	-2,1
0491 Kongsvinger	18 214	16 466	-9,6	2 159	1 822	-15,6
0492 Hamar	34 384	32 783	-4,7	3 533	3 898	10,3
0493 Elverum	14 608	14 026	-4,0	2 752	1 124	-59,2
0494 Tynset	6 311	6 264	-0,7	400	388	-3,1
0591 Lillehammer	16 477	16 509	0,2	1 493	1 163	-22,1
0592 Gjøvik	28 253	26 811	-5,1	2 097	2 137	1,9
0593 Midt-Gudbrandsdalen	5 304	5 305	0,0	323	295	-8,8
0594 Nord-Gudbrandsdalen	7 875	7 822	-0,7	625	617	-1,3
0595 Hadeland	8 954	8 086	-9,7	971	754	-22,3
0596 Valdres	8 107	7 832	-3,4	578	589	2,0
0691 Drammen	62 168	58 403	-6,1	6 573	6 884	4,7
0692 Kongsberg	14 610	15 089	3,3	1 197	1 144	-4,5
0693 Hønefoss	14 704	13 391	-8,9	1 581	1 271	-19,6
0694 Hallingdal	9 629	9 297	-3,5	941	973	3,5
0791 Horten/Tønsberg	46 845	43 935	-6,2	4 468	4 295	-3,9
0792 Holmestrand	4 393	4 145	-5,6	570	460	-19,3
0793 Sandefjord/Larvik	33 134	32 611	-1,6	3 035	3 081	1,5
0794 Sande/Svelvik	3 060	2 996	-2,1	398	313	-21,3
0891 Skien/Porsgrunn	43 371	38 949	-10,2	3 804	3 904	2,6
0892 Notodden/Bø	9 345	8 797	-5,9	857	957	11,6
0893 Kragerø	4 638	4 328	-6,7	422	362	-14,4
0894 Rjukan	2 620	2 455	-6,3	171	188	10,2
0895 Vest-Telemark	5 492	5 473	-0,3	533	508	-4,8
0991 Risør	2 992	2 917	-2,5	342	297	-13,3
0992 Arendal	27 823	26 358	-5,3	3 101	3 401	9,7
0993 Lillesand	4 048	3 986	-1,5	392	426	8,6
0994 Setesdal	2 938	2 939	0,0	279	380	36,3
1091 Kristiansand	45 351	44 113	-2,7	5 061	4 880	-3,6
1092 Mandal	8 334	8 086	-3,0	771	703	-8,8
1093 Lyngdal/Farsund	7 157	6 727	-6,0	536	511	-4,6
1094 Flekkefjord	6 038	6 344	5,1	444	405	-8,9

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.3 (forts.) *Syssestetingsutvikling i bedrifter eldre og yngre enn tre år. Prosent.*

	Bedrifter over tre år gamle			Bedrifter maks tre år gamle		
	Sysselsatte 2005	Sysselsatte 2008	Prosentvis endring 2005- 2008	Sysselsatte 2005	Sysselsatte 2008	Prosentvis endring 2005-2008
1191 Egersund	8 815	8 936	1,4	903	1 031	14,2
1192 Stavanger/Sandnes	110 835	114 236	3,1	10 541	12 423	17,9
1193 Haugesund	40 085	39 280	-2,0	3 897	4 415	13,3
1194 Jæren	17 061	17 391	1,9	1 479	1 703	15,1
1291 Bergen	161 652	161 076	-0,4	18 952	18 466	-2,6
1294 Odda	5 116	5 250	2,6	369	516	39,8
1295 Voss	6 587	6 243	-5,2	593	520	-12,4
1296 Sunnhordland	20 700	20 509	-0,9	1 577	1 661	5,3
1491 Florø	5 967	5 998	0,5	738	803	8,7
1492 Høyanger	4 056	3 961	-2,3	190	179	-5,6
1493 Sogndal/Årdal	12 331	11 923	-3,3	509	489	-3,9
1494 Førde	12 182	12 188	0,1	658	701	6,7
1495 Nordfjord	12 036	11 557	-4,0	1 033	1 018	-1,4
1591 Molde	24 520	24 708	0,8	2 222	2 422	9,0
1592 Kristiansund	11 382	11 330	-0,5	1 342	1 600	19,3
1593 Ålesund	37 463	36 515	-2,5	3 486	3 827	9,8
1594 Ulsteinvik	10 162	10 999	8,2	795	1 110	39,6
1595 Ørsta/Volda	6 830	6 928	1,4	498	628	26,2
1596 Sunndalsøra	4 473	4 394	-1,8	242	153	-36,8
1597 Surnadal	3 621	3 395	-6,3	309	333	7,5
1691 Trondheim	98 102	95 153	-3,0	10 837	11 218	3,5
1692 Frøya/Hitra	3 442	3 545	3,0	272	278	2,3
1693 Brekstad	5 201	5 024	-3,4	683	516	-24,5
1694 Oppdal	3 908	3 820	-2,2	337	313	-7,1
1695 Orkanger	8 494	8 436	-0,7	614	618	0,6
1696 Røros	3 497	3 624	3,6	196	177	-9,7
1791 Steinkjer	13 359	13 553	1,5	1 296	1 363	5,2
1792 Namsos	7 959	8 073	1,4	589	623	5,7
1793 Stjørdalshalsen	8 734	8 201	-6,1	1 139	1 173	3,0
1794 Levanger/Verdalsøra	13 183	12 615	-4,3	1 063	1 121	5,5
1795 Grong	2 229	2 289	2,7	103	74	-28,2
1796 Rørvik	3 536	3 199	-9,5	355	465	31,1
1891 Bodø	31 549	30 095	-4,6	4 572	3 911	-14,5
1892 Narvik	11 828	11 993	1,4	1 047	814	-22,2
1893 Brønnøysund	4 840	4 736	-2,1	365	299	-18,0
1894 Sandnessjøen	5 833	5 447	-6,6	358	398	11,1
1895 Mosjøen	6 745	6 431	-4,6	502	595	18,5
1896 Mo i Rana	11 821	11 741	-0,7	1 241	989	-20,3
1897 Lofoten	8 459	8 437	-0,3	719	682	-5,2
1898 Vesterålen	11 072	11 702	5,7	1 211	1 218	0,5
1991 Harstad	12 391	11 463	-7,5	1 055	1 313	24,5
1992 Tromsø	36 724	34 086	-7,2	3 739	3 911	4,6
1993 Andselv	5 158	4 833	-6,3	1 864	558	-70,1
1994 Finnsnes	6 755	6 346	-6,1	749	991	32,2
1995 Nord-Troms	4 055	3 681	-9,2	410	423	3,0
2091 Vadsø	5 948	5 610	-5,7	568	648	14,0
2092 Hammerfest	10 208	9 100	-10,9	1 814	1 178	-35,1
2093 Alta	8 792	8 577	-2,4	1 064	1 287	20,9
2094 Kirkenes	3 685	3 640	-1,2	588	583	-0,9

Tabell 5.4 *Andelen bedrifter og arbeidsplasser nyregistrert etter økonomisk region. 2002-2007. Prosent*

	Andelen bedrifter nyregistrert 2002-2003	Andelen bedrifter nyregistrert 2004-2005	Andelen bedrifter nyregistrert 2006-2007	Andelen arbeidsplasser nyregistrert 2002-2003	Andelen arbeidsplasser nyregistrert 2004-2005	Andelen arbeidsplasser nyregistrert 2006-2007
0191 Halden	20,5	21,9	24,4	3,3	6,3	4,4
0192 Moss	22,1	25,3	26,7	4,2	6,7	4,9
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	21,7	24,0	24,4	3,8	6,2	4,9
0194 Askim/Mysen	16,2	19,7	19,6	4,8	6,7	4,3
0291 Follo	24,9	28,6	27,6	7,8	8,6	4,5
0292 Bærum/Asker	28,6	31,6	31,1	6,8	6,2	5,2
0293 Lillestrøm	24,0	25,6	26,4	6,3	6,5	5,0
0294 Ullensaker/Eidsvoll	23,8	24,1	24,4	5,2	14,2	3,6
0391 Oslo	31,2	34,2	35,7	4,9	6,5	4,8
0491 Kongsvinger	14,5	16,4	17,6	4,5	4,2	5,1
0492 Hamar	18,3	20,4	20,5	4,8	5,3	4,0
0493 Elverum	15,5	16,9	18,5	5,5	5,7	4,4
0494 Tynset	9,7	11,7	11,8	3,5	3,8	2,5
0591 Lillehammer	17,7	20,9	20,1	3,9	4,2	3,9
0592 Gjøvik	15,8	19,3	18,4	2,9	4,7	3,3
0593 Midt-Gudbrandsdalen	12,2	13,3	13,7	3,9	3,9	4,1
0594 Nord-Gudbrandsdalen	11,5	11,6	12,8	4,2	5,0	3,7
0595 Hadeland	17,0	20,3	19,6	5,0	5,0	5,5
0596 Valdres	13,0	15,0	14,1	4,4	4,9	6,1
0691 Drammen	23,8	26,2	26,3	5,2	7,3	4,8
0692 Kongsberg	18,8	20,5	20,9	4,2	5,5	3,8
0693 Hønefoss	20,4	23,4	21,8	5,4	6,0	4,4
0694 Hallingdal	14,6	17,5	17,5	4,3	6,2	4,1
0791 Horten/Tønsberg	22,4	25,8	25,1	4,5	6,7	4,2
0792 Holmestrand	19,2	22,2	23,1	6,7	7,4	4,6
0793 Sandefjord/Larvik	20,9	24,0	24,3	4,8	5,3	4,3
0794 Sande/Svelvik	24,1	24,1	24,0	7,1	6,7	7,2
0891 Skien/Porsgrunn	21,5	24,7	25,4	4,7	8,5	5,7
0892 Notodden/Bø	16,5	19,8	17,6	5,0	6,3	3,8
0893 Kragerø	16,4	22,3	20,4	5,9	11,4	4,5
0894 Rjukan	13,7	17,1	19,5	3,0	7,2	4,6
0895 Vest-Telemark	12,8	17,9	15,8	5,1	6,6	4,0
0991 Risør	20,0	20,3	21,9	7,0	5,0	3,6
0992 Arendal	21,6	23,9	22,9	4,8	7,8	5,0
0993 Lillesand	20,1	22,1	20,1	5,5	5,8	4,6
0994 Setesdal	15,9	18,0	18,4	5,1	6,7	5,3
1091 Kristiansand	26,6	28,4	30,1	5,1	8,2	4,9
1092 Mandal	18,0	23,1	22,6	4,9	7,4	4,3
1093 Lyngdal/Farsund	18,7	22,9	22,4	4,7	6,5	3,5
1094 Flekkefjord	15,4	19,9	21,0	4,1	6,9	4,6

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.4 (forts.) *Andelen bedrifter og arbeidsplasser nyregistrert etter økonomisk region, 2002-2007. Prosent*

	Andelen bedrifter nyregistrert 2002-2003	Andelen bedrifter nyregistrert 2004-2005	Andelen bedrifter nyregistrert 2006-2007	Andelen arbeidsplasser nyregistrert 2002-2003	Andelen arbeidsplasser nyregistrert 2004-2005	Andelen arbeidsplasser nyregistrert 2006-2007
1191 Egersund	14,8	15,6	16,6	3,3	6,9	3,5
1192 Stavanger/Sandnes	24,3	26,8	27,8	4,5	6,0	4,6
1193 Haugesund	18,7	21,8	22,7	4,3	7,0	4,3
1194 Jæren	17,9	19,1	20,3	3,9	6,2	4,8
1291 Bergen	25,3	27,7	29,1	4,4	5,5	4,4
1294 Odda	14,7	14,5	14,3	4,5	3,2	3,0
1295 Voss	14,1	14,4	16,4	6,8	4,3	6,5
1296 Sunnhordland	17,9	19,3	21,4	5,7	4,1	3,9
1491 Florø	15,8	18,5	16,8	5,5	5,5	3,3
1492 Høyanger	10,6	15,6	17,7	2,4	3,2	4,2
1493 Sogndal/Årdal	12,3	15,4	15,3	2,6	5,1	2,4
1494 Førde	11,6	15,7	16,6	3,4	3,9	4,1
1495 Nordfjord	11,8	14,9	13,7	3,8	5,6	3,5
1591 Molde	17,1	19,0	18,7	5,4	9,9	3,6
1592 Kristiansund	17,3	21,0	20,7	4,9	5,6	4,1
1593 Ålesund	18,9	20,9	21,6	4,7	5,6	3,8
1594 Ulsteinvik	17,6	21,2	19,7	3,9	5,9	5,0
1595 Ørsta/Volda	14,9	16,2	18,1	3,8	3,8	2,8
1596 Sunndalsøra	14,3	18,1	16,0	2,8	6,2	2,1
1597 Sunndal	11,3	13,2	12,7	3,9	4,0	3,0
1691 Trondheim	25,6	28,1	28,6	5,0	7,9	4,4
1692 Frøya/Hitra	19,4	20,5	22,5	4,8	4,2	5,1
1693 Brekstad	12,4	15,1	14,2	3,5	4,1	3,1
1694 Oppdal	12,2	14,4	15,8	3,9	4,7	3,1
1695 Orkanger	12,5	16,4	16,2	5,8	7,3	2,8
1696 Røros	13,0	16,0	13,7	3,4	4,1	2,3
1791 Steinkjer	13,4	16,6	14,0	3,8	5,2	3,5
1792 Namsos	14,6	16,4	16,0	3,4	4,5	4,2
1793 Stjørdalshalsen	17,2	20,6	20,9	4,8	9,0	4,1
1794 Levanger/Verdalsøra	14,6	17,8	19,1	4,2	3,4	5,9
1795 Grong	9,7	10,6	12,1	2,6	3,2	4,2
1796 Rørvik	13,4	13,6	14,0	5,5	4,8	5,1
1891 Bodø	19,6	21,1	22,6	3,8	8,6	4,4
1892 Narvik	19,0	22,7	22,4	3,6	5,5	3,0
1893 Brønnøysund	14,3	16,2	15,7	4,5	3,8	3,8
1894 Sandnessjøen	14,6	15,1	14,9	4,5	4,0	5,7
1895 Mosjøen	15,9	17,9	16,9	4,1	5,5	5,4
1896 Mo i Rana	17,9	18,9	19,6	5,6	4,3	3,1
1897 Lofoten	13,1	15,3	16,5	4,2	5,6	4,4
1898 Vesterålen	14,8	18,3	17,4	4,4	6,0	3,3
1991 Harstad	17,4	22,6	19,5	2,9	6,8	4,5
1992 Tromsø	23,3	24,7	24,2	5,0	6,3	4,0
1993 Andselv	14,7	18,0	18,1	3,3	3,6	2,8
1994 Finnsnes	16,2	18,8	20,8	5,0	5,2	4,4
1995 Nord-Troms	14,1	16,8	16,3	3,7	7,4	6,7
2091 Vadsø	16,7	19,1	18,4	5,4	4,2	3,5
2092 Hammerfest	17,1	19,8	18,1	4,9	7,5	7,7
2093 Alta	18,2	19,3	20,6	5,6	8,1	3,9
2094 Kirkenes	22,6	20,6	21,7	7,6	8,1	2,7

Tabell 5.5 *Sysselsetting etter økonomisk region, 2001-2008. Absolutte tall.*

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0191 Halden	12 208	12 387	12 667	12 249	12 151	12 241	12 606	13 256
0192 Moss	22 423	22 568	22 534	21 699	22 239	22 296	23 749	24 573
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	58 824	60 156	60 405	57 661	57 741	58 504	60 765	62 171
0194 Askim/Mysen	16 573	16 849	16 676	16 713	17 034	17 144	17 658	18 077
0291 Follo	39 286	38 092	38 487	39 254	39 757	39 971	42 259	43 037
0292 Bærum/Asker	78 844	83 042	86 254	86 803	87 165	87 723	89 607	93 207
0293 Lillestrøm	65 595	64 552	64 970	65 641	67 309	68 746	70 223	71 836
0294 Ullensaker/Eidsvoll	26 779	28 442	27 793	27 904	29 162	29 688	30 284	31 710
0391 Oslo	430 464	424 602	408 376	404 005	394 429	402 606	412 438	424 797
0491 Kongsvinger	19 680	19 904	19 931	19 325	20 373	20 325	19 809	19 885
0492 Hamar	41 206	40 874	38 176	36 813	37 916	38 961	39 228	39 826
0493 Elverum	15 795	16 026	15 830	15 586	17 360	17 153	16 303	16 759
0494 Tynset	6 767	6 820	6 822	6 713	6 712	6 782	7 202	7 321
0591 Lillehammer	17 705	17 722	17 673	17 952	17 970	18 657	18 818	19 403
0592 Gjøvik	30 643	29 966	30 374	30 438	30 351	30 550	31 502	31 991
0593 Midt-Gudbrandsdalen	5 738	5 849	5 790	5 795	5 627	5 752	5 884	6 051
0594 Nord-Gudbrandsdalen	8 311	8 511	8 437	8 377	8 500	8 855	9 038	9 043
0595 Hadeland	9 634	9 208	9 408	9 737	9 925	10 019	9 883	9 928
0596 Valdres	8 569	8 602	8 821	8 870	8 685	8 782	9 055	9 228
0691 Drammen	66 442	66 959	68 269	67 918	68 741	70 713	72 340	72 807
0692 Kongsberg	16 013	15 514	15 664	15 767	15 807	16 365	17 002	17 694
0693 Hønefoss	16 085	15 858	15 897	15 941	16 285	16 410	16 841	17 183
0694 Hallingdal	10 224	9 911	10 339	10 439	10 570	10 859	10 822	11 375
0791 Horten/Tønsberg	49 169	50 969	51 260	50 144	51 313	51 496	53 209	54 774
0792 Holmestrand	4 814	4 865	4 945	4 621	4 963	5 057	5 037	5 034
0793 Sandefjord/Larvik	35 675	35 728	35 846	34 933	36 169	36 489	37 844	39 351
0794 Sande/Svelvik	3 872	4 044	3 709	3 616	3 458	3 534	3 623	3 776
0891 Skien/Porsgrunn	50 987	48 920	48 083	46 977	47 175	48 009	48 765	50 364
0892 Notodden/Bø	9 776	10 215	10 304	10 140	10 202	10 300	10 320	10 373
0893 Kragerø	5 247	5 382	5 257	5 040	5 060	5 268	5 478	5 696
0894 Rjukan	3 234	3 221	3 024	2 983	2 791	2 911	2 928	2 927
0895 Vest-Telemark	6 183	6 012	6 081	6 057	6 025	6 134	6 569	6 735
0991 Risør	3 458	3 410	3 377	3 313	3 334	3 419	3 599	3 544
0992 Arendal	31 563	32 397	31 188	30 305	30 924	31 612	32 998	34 528
0993 Lillesand	4 768	4 553	4 440	4 396	4 440	4 685	4 788	5 152
0994 Setesdal	3 285	3 219	3 168	3 158	3 217	3 445	3 639	3 675
1091 Kristiansand	47 315	46 748	47 276	47 332	50 412	55 068	53 598	55 971
1092 Mandal	8 480	8 369	8 704	8 819	9 105	9 447	9 829	10 181
1093 Lyngdal/Farsund	7 596	7 318	7 300	6 963	7 693	8 007	7 842	7 967
1094 Flekkefjord	6 553	6 666	6 629	6 561	6 482	6 952	7 144	7 557

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.5 (forts.) *Syssetting etter økonomisk region. 2001-2008. Absolutte tall.*

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1191 Egersund	9 822	9 634	9 695	9 494	9 718	9 778	10 128	10 578
1192 Stavanger/Sandnes	120 469	122 091	120 582	120 381	121 376	125 277	133 748	141 404
1193 Haugesund	40 478	42 343	43 221	43 688	43 982	45 235	47 244	48 919
1194 Jæren	17 199	16 695	17 378	18 462	18 540	19 752	19 981	21 026
1291 Bergen	175 484	176 862	175 953	176 000	180 604	184 273	191 647	197 311
1294 Odda	6 225	5 850	5 754	5 589	5 485	5 686	5 887	5 928
1295 Voss	7 508	7 256	7 117	7 073	7 180	7 149	7 290	7 418
1296 Sunnhordland	22 222	22 079	22 385	22 215	22 277	22 540	23 434	24 172
1491 Florø	7 156	7 177	7 119	6 869	6 705	6 983	7 124	7 387
1492 Høyanger	4 553	4 622	4 560	4 244	4 246	4 307	4 398	4 480
1493 Sogndal/Årdal	13 110	13 319	13 108	12 711	12 840	13 211	13 326	13 513
1494 Førde	12 725	13 064	13 626	13 031	12 840	13 366	14 086	14 194
1495 Nordfjord	13 670	13 902	13 331	13 125	13 069	13 633	13 632	13 905
1591 Molde	27 514	27 429	27 684	27 122	26 742	28 896	30 489	31 145
1592 Kristiansund	13 359	13 139	13 198	12 682	12 724	13 315	13 785	14 472
1593 Ålesund	39 404	39 384	39 947	39 771	40 949	41 609	42 510	44 107
1594 Ulsteinvik	11 304	11 594	11 603	11 015	10 957	11 785	12 471	13 624
1595 Ørsta/Volda	7 744	7 679	7 441	7 163	7 328	7 505	7 777	7 954
1596 Sunndalsøra	4 872	4 768	4 854	4 803	4 715	4 852	4 988	4 922
1597 Surnadal	3 970	3 995	3 972	3 912	3 930	3 991	4 040	4 010
1691 Trondheim	102 449	102 798	106 100	106 550	108 939	111 359	115 859	119 243
1692 Frøya/Hitra	3 883	3 867	3 996	3 861	3 714	3 728	3 999	4 184
1693 Brekstad	5 592	5 632	5 585	5 526	5 884	5 927	6 205	6 403
1694 Oppdal	3 957	4 068	4 012	4 220	4 245	4 322	4 448	4 636
1695 Orkanger	9 114	9 299	9 054	8 985	9 107	9 440	9 823	10 079
1696 Røros	3 897	3 814	3 878	3 737	3 693	3 970	3 997	4 112
1791 Steinkjer	15 478	14 869	14 962	14 483	14 654	15 256	15 941	16 265
1792 Namsos	8 854	8 755	8 568	8 526	8 549	9 079	9 053	9 569
1793 Stjørdalshalsen	9 216	9 245	8 896	9 437	9 873	10 836	10 369	10 704
1794 Levanger/Verdalsøra	14 389	13 675	14 549	14 409	14 246	14 946	15 080	15 437
1795 Grong	2 484	2 525	2 488	2 409	2 332	2 423	2 521	2 520
1796 Rørvik	3 933	3 922	3 862	4 047	3 891	3 957	3 948	3 957
1891 Bodø	34 427	34 307	35 256	35 894	36 121	37 168	37 433	38 489
1892 Narvik	12 317	12 369	12 572	12 510	12 875	12 953	13 528	15 072
1893 Brønnøysund	5 243	5 298	5 076	5 177	5 205	5 211	5 355	5 373
1894 Sandnessjøen	5 943	6 250	6 424	6 236	6 191	6 329	6 416	6 474
1895 Mosjøen	7 326	7 457	7 802	7 229	7 247	7 486	7 672	7 827
1896 Mo i Rana	13 506	13 145	13 173	13 018	13 061	13 536	13 334	13 608
1897 Lofoten	9 439	9 524	9 744	9 261	9 179	9 629	9 893	9 957
1898 Vesterålen	12 627	12 751	12 795	12 153	12 283	12 851	13 625	13 301
1991 Harstad	16 256	15 709	15 624	17 896	13 445	13 482	13 897	14 260
1992 Tromsø	37 679	38 749	38 079	40 666	40 463	41 443	41 431	42 102
1993 Andselv	5 532	5 351	5 492	5 451	7 022	6 750	8 007	9 101
1994 Finnsnes	7 603	7 735	7 842	7 565	7 505	7 720	7 863	8 039
1995 Nord-Troms	4 320	4 461	4 655	4 600	4 465	4 381	4 455	4 875
2091 Vadsø	7 451	7 255	7 049	6 538	6 516	6 595	6 698	6 732
2092 Hammerfest	11 226	10 830	11 176	11 146	12 022	11 716	11 777	12 084
2093 Alta	10 078	9 808	9 755	9 799	9 856	10 582	10 549	11 035
2094 Kirkenes	3 916	3 831	3 952	3 894	4 273	4 373	4 386	4 620

Tabell 5.6 *Andelen av befolkningen som deltar i et utdanningstilbud på ulike nivåer*

Denne indikatoren kan ikke hentes direkte ut av SSBs Statistikkbank, men må produseres spesielt av utdanningsstatistikken hos SSB. Henvendelse er sendt, men foreløpig har vi ikke fått oversendt data.

Tabell 5.7 *Bredbåndsabonnement etter region og type abonnement, 2005-2008*

	Antall bredbåndsabonnement per 1000 bedrift				Antall bredbåndsabonnement per 1000 husholdning			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
0191 Halden	.	278	317	338	302	431	552	647
0192 Moss	157	189	250	279	337	444	546	599
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	147	208	276	302	304	430	526	600
0194 Askim/Mysen	.	142	178	206	255	385	484	538
0291 Follo	270	303	339	369	432	551	637	708
0292 Bærum/Asker	500	499	506	609	468	582	679	764
0293 Lillestrøm	147	181	232	262	381	491	588	650
0294 Jessheim/Eidsvoll	126	165	189	214	342	470	569	635
0391 Oslo	377	432	442	453	454	564	626	678
0491 Kongsvinger	84	119	154	172	191	334	443	507
0492 Hamar	143	186	241	264	288	421	517	584
0493 Elverum	97	124	169	178	199	354	473	545
0494 Tynset	.	117	101	176	208	350	456	524
0591 Lillehammer	141	167	216	234	300	443	559	627
0592 Gjøvik	129	156	194	225	238	355	461	552
0593 Midt-Gudbrandsdalen	65	85	165	171	201	340	547	557
0594 Nord-Gudbrandsdalen	.	110	124	144	186	318	433	522
0595 Hadeland	96	125	152	194	265	374	502	559
0596 Valdres	55	87	108	126	162	314	482	555
0691 Drammen	.	189	237	265	.	454	561	642
0692 Kongsberg	.	132	175	191	304	428	538	596
0693 Hønefoss	120	141	202	249	249	366	489	572
0694 Hallingdal	.	124	160	196	169	328	484	581
0791 Tønsberg/Horten	184	210	276	303	353	459	556	617
0792 Holmestrand	126	151	219	251	332	426	537	587
0793 Sandefjord/Larvik	155	245	227	248	366	528	603	678
0794 Sande/Svelvik	95	115	163	193	341	447	551	586
0891 Skien/Porsgrunn	149	188	239	278	310	428	528	618
0892 Notodden/Bø	.	178	203	231	183	339	462	529
0893 Kragerø	100	128	167	195	206	349	518	658
0894 Rjukan	100	176	203	212	179	364	511	570
0895 Vest-Telemark	.	84	146	163	110	239	362	476
0991 Risør	94	127	165	184	193	298	399	532
0992 Arendal	.	166	197	231	.	420	517	598
0993 Lillesand	87	122	158	200	271	397	493	587
0994 Setesdal	.	71	110	129	.	367	522	603
1091 Kristiansand	184	209	246	257	360	484	607	665
1092 Mandal	.	95	109	147	.	356	461	527
1093 Lyngdal/Farsund	.	105	119	136	210	356	481	528
1094 Flekkefjord	44	131	183	232	138	331	491	547

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.7 (forts.) *Bredbåndsabonnement etter region og type abonnement, 2005-2008*

	Antall bredbåndsabonnement per 1000 bedrift				Antall bredbåndsabonnement per 1000 husholdning			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
1191 Egersund	.	138	160	208	253	402	515	609
1192 Stavanger/Sandnes	.	283	365	453	478	587	669	717
1193 Haugesund	.	140	196	202	.	472	575	627
1194 Jæren	86	148	174	198	365	556	637	728
1291 Bergen	.	243	279	314	.	510	606	668
1294 Odda	.	148	164	181	.	348	469	525
1295 Voss	106	145	182	214	217	329	454	567
1296 Sunnhordland	101	143	174	213	278	434	589	667
1491 Florø	101	151	226	277	286	408	555	623
1492 Høyanger	.	101	135	155	184	329	488	576
1493 Sogndal/Årdal	107	157	204	247	289	428	537	605
1494 Førde	.	135	169	209	222	396	554	618
1495 Nordfjord	.	113	150	182	209	407	506	579
1591 Molde	.	151	206	242	.	431	550	627
1592 Kristiansund	.	241	380	299	.	456	577	637
1593 Ålesund	.	220	267	307	371	491	581	644
1594 Ulsteinvik	.	211	276	306	294	471	591	648
1595 Ørsta/Volda	123	168	224	247	328	472	575	619
1596 Sunndalsøra	145	181	196	215	352	610	674	711
1597 Surnadal	.	107	126	176	174	335	452	518
1691 Trondheim	.	181	231	260	.	529	626	714
1692 Frøya/Hitra	33	98	175	203	51	308	477	529
1693 Brekstad	.	100	125	157	279	412	518	559
1694 Oppdal	93	115	130	138	352	479	553	580
1695 Orkanger	.	138	159	184	306	422	495	578
1696 Røros	166	192	226	271	254	422	539	672
1791 Steinkjer	.	85	141	152	219	395	535	629
1792 Namsos	.	131	202	229	234	493	554	621
1793 Stjørdalshalsen	102	128	165	180	331	518	593	676
1794 Levanger/Verdalsøra	76	100	152	167	256	459	557	650
1795 Grong	.	42	128	150	65	217	336	453
1796 Rørvik	.	92	147	181	108	254	379	489
1891 Bodø	.	380	517	512	.	459	586	661
1892 Narvik	.	186	299	340	262	359	474	534
1893 Brønnøysund	.	86	137	200	.	343	462	518
1894 Sandnessjøen	.	69	157	184	.	332	476	564
1895 Mosjøen	.	104	208	227	227	326	447	530
1896 Mo i Rana	259	153	228	280	353	458	534	585
1897 Lofoten	.	113	201	275	216	319	458	535
1898 Vesterålen	134	197	241	279	277	396	544	595
1991 Harstad	.	143	200	233	304	430	550	606
1992 Tromsø	.	183	243	265	354	489	602	625
1993 Andselv	.	123	161	228	155	283	398	582
1994 Finnsnes	.	140	203	225	.	303	437	522
1995 Nord-Troms	.	94	128	133	.	220	339	423
2091 Vadsø	.	339	394	436	259	361	466	540
2092 Hammerfest	.	150	208	227	.	386	476	530
2093 Alta	.	147	242	278	281	389	502	574
2094 Kirkenes	169	163	219	258	238	346	442	501

Tabell 5.8 *Antall tjenester tilgjengelig etter økonomisk region, 2002-2008*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0191 Halden	58	58	59	59	60	59	58
0192 Moss	57	58	61	61	61	61	61
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	58	59	59	58	59	60	60
0194 Askim/Mysen	56	56	58	58	59	59	58
0291 Follo	58	58	61	61	61	61	61
0292 Bærum/Asker	58	58	61	61	61	60	60
0293 Lillestrøm	60	60	61	61	61	61	60
0294 Ullensaker/Eidsvoll	57	56	58	58	59	60	60
0391 Oslo	60	60	61	61	61	61	61
0491 Kongsvinger	58	57	58	59	59	59	59
0492 Hamar	58	58	61	61	61	61	61
0493 Elverum	56	56	60	59	60	60	60
0494 Tynset	49	50	52	50	52	51	54
0591 Lillehammer	56	56	58	58	59	59	60
0592 Gjøvik	57	58	60	60	61	61	61
0593 Midt-Gudbrandsdalen	49	52	54	53	53	54	54
0594 Nord-Gudbrandsdalen	51	51	52	53	53	53	53
0595 Hadeland	52	51	54	53	54	55	54
0596 Valdres	54	52	56	56	57	56	56
0691 Drammen	59	59	60	60	61	61	61
0692 Kongsberg	56	56	58	58	59	59	59
0693 Hønefoss	58	56	57	58	58	59	60
0694 Hallingdal	55	54	54	53	55	57	57
0791 Horten/Tønsberg	59	59	61	61	61	61	61
0792 Holmestrand	44	45	49	50	49	49	51
0793 Sandefjord/Larvik	58	58	60	60	61	61	61
0794 Sande/Svelvik	45	46	48	45	49	48	49
0891 Skien/Porsgrunn	58	58	60	60	61	61	61
0892 Notodden/Bø	58	58	59	59	59	59	59
0893 Kragerø	49	50	53	54	55	55	56
0894 Rjukan	47	49	49	46	49	49	50
0895 Vest-Telemark	50	48	50	54	55	55	56
0991 Risør	43	42	48	48	52	53	53
0992 Arendal	58	58	59	59	59	60	60
0993 Lillesand	49	47	50	50	53	54	54
0994 Setesdal	42	43	46	49	49	49	50
1091 Kristiansand	59	59	61	61	61	61	61
1092 Mandal	53	52	57	56	60	58	59
1093 Lyngdal/Farsund	53	54	57	55	56	56	56
1094 Flekkefjord	51	50	52	53	57	55	55

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.8 (forts.) *Antall tjenester tilgjengelig etter økonomisk region, 2002-2008*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1191 Egersund	53	51	55	57	56	56	56
1192 Stavanger/Sandnes	59	59	61	61	61	61	61
1193 Haugesund	59	59	59	60	60	60	60
1194 Jæren	53	51	54	54	55	54	55
1291 Bergen	59	59	61	61	61	61	61
1294 Odde	50	52	54	55	56	55	54
1295 Voss	56	55	56	56	56	56	56
1296 Sunnhordland	56	55	58	59	60	59	59
1491 Florø	49	48	52	53	55	56	55
1492 Høyanger	41	40	44	45	47	49	48
1493 Sogndal/Årdal	58	55	57	58	60	60	60
1494 Førde	56	57	57	57	58	58	58
1495 Nordfjord	55	57	58	57	59	60	60
1591 Molde	56	55	58	59	60	59	59
1592 Kristiansund	57	55	59	58	59	59	60
1593 Ålesund	59	59	61	61	61	61	61
1594 Ulsteinvik	52	52	52	53	55	54	55
1595 Ørsta/Volda	56	56	57	57	57	58	58
1596 Sunndalsøra	45	44	47	47	52	52	53
1597 Surnadal	42	43	47	47	50	48	48
1691 Trondheim	58	58	60	60	61	61	61
1692 Frøya/Hitra	40	41	46	45	46	47	47
1693 Brekstad	48	49	50	49	48	50	51
1694 Oppdal	48	48	49	49	50	50	50
1695 Orkanger	51	51	53	53	55	55	56
1696 Røros	51	51	52	53	56	56	56
1791 Steinkjer	54	54	55	55	56	57	57
1792 Namsos	56	56	58	58	58	58	59
1793 Stjørdalshalsen	53	53	57	58	59	59	59
1794 Levanger/Verdalsøra	56	57	58	57	59	59	60
1795 Grong	43	44	47	49	48	47	47
1796 Rørvik	43	43	47	48	50	50	49
1891 Bodø	59	59	59	60	60	60	60
1892 Narvik	59	58	59	58	57	57	58
1893 Brønnøysund	45	45	52	53	53	53	54
1894 Sandnessjøen	51	50	51	50	51	52	53
1895 Mosjøen	46	46	52	52	53	54	54
1896 Mo i Rana	54	57	57	58	59	59	59
1897 Lofoten	53	53	53	54	58	58	58
1898 Vesterålen	54	55	56	56	58	59	60
1991 Harstad	56	56	57	58	58	58	58
1992 Tromsø	57	57	59	60	60	60	60
1993 Andselv	51	51	54	53	56	55	54
1994 Finnsnes	53	54	55	56	57	57	57
1995 Nord-Troms	46	45	51	51	51	51	52
2091 Vadsø	49	49	50	51	52	53	54
2092 Hammerfest	57	57	57	58	57	57	57
2093 Alta	56	55	59	60	60	60	60
2094 Kirkenes	50	48	52	52	52	53	55

Tabell 5.9 *Andelen sysselsatte innen bomiljønæringer og næringslivstjenester etter økonomisk region, 2004-2008. Prosent*

	Bomiljønæringer					Næringslivstjenester				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
0191 Halden	5,5	5,7	5,3	5,0	5,6	15,6	14,3	13,1	14,5	15,3
0192 Moss	4,7	4,9	5,1	4,8	4,3	11,1	11,2	10,8	11,7	12,0
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	5,0	5,3	5,3	5,3	5,1	11,4	11,9	11,2	12,0	11,9
0194 Askim/Mysen	5,2	4,7	4,3	4,1	4,0	11,4	12,1	10,6	10,9	10,2
0291 Follo	5,1	5,2	5,4	6,5	4,9	14,6	14,6	13,7	14,6	16,6
0292 Bærum/Asker	4,5	4,7	4,9	4,7	4,5	24,2	25,1	23,4	23,9	25,0
0293 Lillestrøm	3,9	4,4	4,5	4,5	4,7	12,3	13,9	13,0	13,9	14,2
0294 Ullensaker/Eidsvoll	4,9	4,9	5,5	5,4	5,4	31,8	30,0	26,9	25,4	20,5
0391 Oslo	10,4	10,3	9,8	10,0	10,0	21,9	22,1	22,3	23,0	23,3
0491 Kongsvinger	4,1	3,6	3,7	3,7	3,8	8,8	10,0	9,9	10,3	10,0
0492 Hamar	4,1	4,0	4,2	4,3	4,4	13,3	13,3	13,0	13,4	13,2
0493 Elverum	6,1	5,2	6,0	6,5	6,1	8,6	7,7	7,7	8,0	7,7
0494 Tynset	3,1	3,6	3,7	3,6	3,4	7,4	7,6	7,1	7,0	6,8
0591 Lillehammer	7,6	7,5	7,4	7,6	7,3	11,4	11,6	11,3	11,8	10,8
0592 Gjøvik	4,2	4,4	4,6	3,7	3,7	11,2	10,9	11,3	11,4	10,6
0593 Midt-Gudbrandsdalen	4,3	4,3	4,2	3,8	3,1	9,2	9,3	8,7	8,3	9,0
0594 Nord-Gudbrandsdalen	3,9	3,9	4,3	4,2	4,1	9,0	8,9	8,3	7,7	8,2
0595 Hadeland	3,5	3,9	3,7	3,8	3,4	9,2	9,0	8,0	8,8	7,9
0596 Valdres	3,6	3,2	3,4	3,4	4,0	8,0	6,8	6,5	6,7	7,3
0691 Drammen	4,5	4,6	4,6	4,8	4,9	13,2	14,2	14,3	14,2	14,6
0692 Kongsberg	3,3	3,8	3,9	4,2	4,2	10,3	10,3	10,5	10,5	11,3
0693 Hønefoss	4,8	4,8	5,0	4,3	4,2	10,9	11,3	11,5	12,8	13,1
0694 Hallingdal	6,5	6,2	6,4	6,1	6,3	6,7	7,0	7,4	7,5	7,9
0791 Horten/Tønsberg	5,3	5,2	5,4	5,0	4,8	11,6	11,9	11,4	11,5	11,1
0792 Holmestrand	3,8	4,6	4,7	4,7	4,0	7,3	7,1	6,7	8,1	6,9
0793 Sandefjord/Larvik	5,2	5,3	5,3	5,1	4,8	14,1	14,4	14,1	14,8	14,4
0794 Sande/Svelvik	3,9	4,7	4,4	4,6	4,4	8,0	7,7	7,1	7,5	7,6
0891 Skien/Porsgrunn	4,8	5,0	5,2	5,1	4,8	12,1	12,8	12,7	14,0	14,8
0892 Notodden/Bø	5,4	5,8	6,0	5,6	5,6	10,1	9,4	8,8	9,4	9,4
0893 Kragerø	5,7	6,3	6,5	6,6	6,4	8,0	6,7	6,7	7,1	7,3
0894 Rjukan	3,0	3,4	3,9	3,8	3,9	7,0	7,3	7,6	7,6	7,2
0895 Vest-Telemark	4,8	4,4	4,9	4,5	4,7	6,4	6,0	5,9	5,7	5,6
0991 Risør	6,2	5,2	5,6	6,6	6,7	8,2	8,0	8,2	9,7	8,9
0992 Arendal	4,3	4,7	4,9	5,1	5,4	12,9	13,2	13,3	11,8	11,5
0993 Lillesand	3,5	4,2	4,3	4,5	4,3	12,4	11,2	11,6	11,3	10,7
0994 Setesdal	5,0	5,2	5,9	5,8	6,1	6,6	6,6	5,4	6,1	5,2
1091 Kristiansand	5,7	5,7	5,7	5,8	5,8	13,3	13,0	12,7	14,8	14,3
1092 Mandal	4,4	4,5	4,7	4,8	4,3	9,8	8,7	9,8	9,2	9,7
1093 Lyngdal/Farsund	3,9	4,1	4,6	4,6	4,7	7,4	6,7	7,9	7,6	7,9
1094 Flekkefjord	3,9	4,8	5,0	5,3	5,3	5,4	5,7	5,7	6,2	6,1

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.9 (forts.) *Andelen sysselsatte innen bomiljønæringer og næringslivstjenester etter økonomisk region. 2004-2008. Prosent*

	Bomiljønæringer					Næringslivstjenester				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
1191 Egersund	3,2	3,0	3,3	3,3	3,4	8,5	8,5	7,7	8,1	10,9
1192 Stavanger/Sandnes	6,1	6,2	6,2	5,4	5,3	15,4	15,4	15,5	16,6	17,3
1193 Haugesund	5,7	4,7	4,6	4,6	4,6	9,6	10,0	9,8	10,2	9,6
1194 Jæren	3,8	3,8	4,1	4,2	4,3	6,8	7,1	7,0	8,0	7,8
1291 Bergen	5,8	5,6	5,6	5,5	5,5	14,5	14,5	14,1	14,8	15,3
1294 Odda	4,1	4,0	4,5	3,9	3,8	8,2	9,5	8,6	8,1	7,7
1295 Voss	5,1	5,2	5,4	5,3	5,3	10,7	11,0	10,2	10,0	9,7
1296 Sunnhordland	3,4	3,6	3,7	3,7	3,8	6,8	7,3	7,5	7,3	7,3
1491 Florø	3,4	3,0	3,1	3,3	2,8	8,6	9,4	9,4	10,8	10,1
1492 Høyanger	1,7	1,7	1,6	1,8	1,8	6,3	6,0	5,6	6,5	6,2
1493 Sogndal/Årdal	4,5	4,3	4,9	4,6	4,7	9,4	9,3	9,2	9,4	9,6
1494 Førde	3,6	3,8	3,8	3,7	3,8	11,5	10,8	10,8	11,1	10,6
1495 Nordfjord	3,8	4,1	4,6	4,4	4,4	6,8	6,7	6,8	7,0	7,5
1591 Molde	3,8	3,7	3,5	3,2	3,3	9,0	9,8	9,2	10,3	9,8
1592 Kristiansund	4,2	4,3	4,3	4,6	4,2	11,8	11,9	11,8	12,4	12,3
1593 Ålesund	4,3	4,4	4,3	4,2	4,2	10,6	10,9	11,2	12,1	11,8
1594 Ulsteinvik	2,6	2,9	2,8	2,8	2,8	6,0	6,5	6,9	6,2	7,1
1595 Ørsta/Volda	3,5	3,7	4,2	3,6	3,5	7,5	7,3	7,2	8,2	8,1
1596 Sunndalsøra	3,1	2,7	3,1	2,9	2,9	9,1	8,7	7,8	7,7	6,4
1597 Surnadal	2,1	2,2	2,3	2,3	2,4	7,6	8,2	8,4	8,5	8,9
1691 Trondheim	6,7	6,7	6,8	7,1	7,1	16,8	16,6	16,7	17,4	17,4
1692 Frøya/Hitra	1,8	2,3	2,8	2,1	2,8	7,6	8,5	7,3	6,5	7,3
1693 Brekstad	2,7	2,2	2,3	2,5	2,4	7,6	7,2	6,1	6,2	6,6
1694 Oppdal	4,5	4,1	5,2	4,7	5,8	5,7	5,9	6,2	5,7	6,4
1695 Orkanger	3,5	3,7	4,0	4,1	3,8	9,8	9,9	9,5	10,1	9,4
1696 Rørøs	4,8	4,8	5,0	4,7	4,9	7,3	7,7	7,4	7,8	7,6
1791 Steinkjer	4,3	4,2	4,5	4,5	4,0	9,4	9,8	9,8	9,2	8,7
1792 Namsos	4,6	4,0	3,8	3,8	3,6	9,8	10,3	10,6	10,5	11,4
1793 Stjørdalshalsen	5,7	5,5	5,2	5,1	4,8	12,3	11,8	11,6	13,2	12,4
1794 Levanger/Verdalsøra	4,0	4,2	4,3	4,6	4,2	6,8	7,2	7,0	7,1	7,2
1795 Grong	3,9	3,2	3,9	4,5	4,3	8,6	8,4	9,4	9,6	8,8
1796 Rørvik	3,6	3,2	2,9	3,0	3,2	9,3	10,4	8,9	8,2	8,6
1891 Bodø	4,6	4,5	5,1	5,2	5,0	13,8	13,0	13,0	13,6	12,3
1892 Narvik	4,1	3,7	4,1	3,6	3,8	12,9	12,7	12,9	12,3	11,3
1893 Brønnøysund	3,8	3,7	3,6	2,6	2,9	6,0	6,2	7,2	7,5	6,8
1894 Sandnessjøen	3,1	3,3	2,9	3,0	3,1	7,0	6,4	6,2	5,0	5,8
1895 Mosjøen	3,9	4,0	4,5	4,8	4,6	11,3	10,6	10,5	10,7	11,6
1896 Mo i Rana	6,4	6,0	6,2	5,7	5,9	12,4	11,4	10,5	11,3	10,8
1897 Lofoten	4,6	4,5	4,3	4,4	4,6	7,8	8,0	7,9	8,2	7,2
1898 Vesterålen	3,5	3,1	3,7	3,6	3,7	9,9	10,4	10,0	9,3	9,6
1991 Harstad	4,0	5,4	5,2	5,4	5,0	9,0	11,5	11,6	11,1	11,2
1992 Tromsø	5,7	6,1	5,9	5,8	5,7	11,9	11,9	11,9	12,4	12,3
1993 Andselv	6,1	4,7	5,2	4,2	3,6	8,3	6,6	5,7	5,1	4,4
1994 Finnsnes	4,2	3,7	4,4	4,6	4,5	8,8	8,6	8,9	8,3	7,7
1995 Nord-Troms	2,9	3,4	3,8	3,6	3,5	10,2	10,0	9,1	9,3	13,4
2091 Vadsø	4,7	4,6	5,3	5,4	5,4	9,3	9,7	10,6	11,1	9,7
2092 Hammerfest	5,7	5,3	5,6	6,0	5,8	9,7	9,9	11,3	13,2	14,5
2093 Alta	6,9	6,6	7,1	6,0	5,5	7,8	7,7	8,0	8,3	8,2
2094 Kirkenes	5,3	4,8	4,9	4,4	4,7	12,0	10,5	10,7	10,6	10,1

Tabell 5.10 *Andelen bedrifter og arbeidsplasser flyttet inn til regionen, 2002-2007. Prosent*

	Andelen bedrifter flyttet inn 2002- 2003	Andelen bedrifter flyttet inn 2004- 2005	Andelen bedrifter flyttet inn 2006-2007	Andelen bedrifter flyttet inn 2002-2003	Andelen bedrifter flyttet inn 2004-2005	Andelen bedrifter flyttet inn 2006-2007
0191 Halden	1,9	1,7	1,5	1,3	0,7	0,4
0192 Moss	3,1	2,7	2,9	2,4	1,6	1,4
0193 Fredrikstad/Sarpsborg	1,9	1,4	1,5	1,7	0,9	0,9
0194 Askim/Mysen	1,9	1,6	1,7	0,9	0,8	0,6
0291 Follo	4,6	4,0	3,7	2,4	2,4	1,5
0292 Bærum/Asker	5,9	4,7	5,4	6,5	3,9	2,2
0293 Lillestrøm	3,8	3,4	3,4	2,9	1,7	1,5
0294 Ullensaker/Eidsvoll	3,1	3,2	3,2	3,5	1,0	2,0
0391 Oslo	2,7	2,5	2,9	1,6	1,4	1,3
0491 Kongsvinger	1,4	1,1	1,4	0,6	0,3	0,5
0492 Hamar	1,6	1,2	1,2	0,9	0,5	0,3
0493 Elverum	1,6	1,4	1,4	0,7	0,4	0,5
0494 Tynset	0,7	0,6	0,7	0,3	0,3	0,4
0591 Lillehammer	1,6	1,4	1,5	0,4	1,0	0,8
0592 Gjøvik	1,0	0,8	1,1	0,5	0,3	0,6
0593 Midt-Gudbrandsdalen	0,6	0,7	0,8	0,2	0,2	1,0
0594 Nord-Gudbrandsdalen	0,9	0,4	0,7	0,2	0,1	0,2
0595 Hadeland	2,2	1,5	1,3	1,1	1,0	0,7
0596 Valdres	0,8	0,9	1,0	0,8	0,4	0,4
0691 Drammen	2,4	2,1	2,1	1,1	1,4	1,0
0692 Kongsberg	1,4	1,7	1,2	0,4	0,4	0,8
0693 Hønefoss	2,2	1,7	1,9	1,0	0,8	0,6
0694 Hallingdal	1,2	0,9	0,9	0,3	0,3	0,3
0791 Horten/Tønsberg	2,2	1,8	2,0	0,9	0,5	0,7
0792 Holmestrand	3,2	2,4	3,0	1,1	1,7	1,5
0793 Sandefjord/Larvik	2,3	1,7	2,0	0,8	1,8	1,2
0794 Sande/Svelvik	3,9	2,2	4,1	2,3	0,9	5,2
0891 Skien/Porsgrunn	1,6	0,9	1,3	0,8	0,3	0,4
0892 Notodden/Bø	1,3	1,2	1,3	0,6	0,3	0,4
0893 Kragerø	0,9	1,3	1,6	0,4	0,4	1,5
0894 Rjukan	0,7	1,1	1,3	0,1	0,3	0,7
0895 Vest-Telemark	0,7	1,2	1,2	0,3	0,4	0,6
0991 Risør	2,6	1,9	1,7	0,6	1,1	1,2
0992 Arendal	1,4	1,1	1,3	1,1	0,5	0,5
0993 Lillesand	2,4	2,0	2,1	0,7	0,5	3,0
0994 Setesdal	1,6	1,0	1,8	1,9	0,3	0,9
1091 Kristiansand	1,5	1,5	1,6	0,7	0,6	0,9
1092 Mandal	1,4	1,2	0,9	0,9	0,5	0,4
1093 Lyngdal/Farsund	1,8	0,8	1,0	0,7	2,4	0,2
1094 Flekkefjord	0,8	0,6	0,7	0,4	0,1	0,1

Tabellen fortsetter neste side

Tabell 5.10 (forts.) *Andelen bedrifter og arbeidsplasser flyttet inn til regionen, 2002-2007. Prosent*

	Andelen bedrifter flyttet inn 2002- 2003	Andelen bedrifter flyttet inn 2004- 2005	Andelen bedrifter flyttet inn 2006-2007	Andelen bedrifter flyttet inn 2002-2003	Andelen bedrifter flyttet inn 2004-2005	Andelen bedrifter flyttet inn 2006-2007
1191 Egersund	1,3	1,0	1,1	0,5	0,5	0,2
1192 Stavanger/Sandnes	1,3	1,1	1,2	2,0	0,7	1,6
1193 Haugesund	1,0	0,8	0,9	0,8	0,4	0,7
1194 Jæren	2,0	1,5	1,8	3,2	1,4	1,2
1291 Bergen	0,8	0,7	0,9	0,4	0,3	0,2
1294 Odda	0,6	0,2	1,0	0,1	0,0	0,8
1295 Voss	1,0	0,5	0,8	0,8	0,2	0,2
1296 Sunnhordland	1,0	0,8	0,9	0,4	0,3	0,3
1491 Florø	1,1	0,9	0,7	0,6	1,1	0,1
1492 Høyanger	0,8	0,9	0,9	1,5	0,5	0,3
1493 Sogndal/Årdal	0,6	0,7	0,5	0,3	0,3	0,2
1494 Førde	0,7	0,7	0,7	0,3	0,2	0,2
1495 Nordfjord	0,7	0,6	0,6	0,3	0,2	0,7
1591 Molde	0,6	0,8	0,8	0,3	0,4	0,2
1592 Kristiansund	1,1	0,8	1,1	0,5	0,3	0,5
1593 Ålesund	0,9	0,9	0,8	0,6	0,3	0,3
1594 Ulsteinvik	1,2	0,8	1,1	0,3	0,5	0,7
1595 Ørsta/Volda	1,0	1,1	0,4	0,5	0,2	0,1
1596 Sunndalsøra	0,8	0,8	1,2	0,2	0,1	0,2
1597 Surnadal	0,8	1,4	2,1	0,2	0,4	0,6
1691 Trondheim	1,2	1,1	1,3	0,4	0,4	0,4
1692 Frøya/Hitra	2,0	1,4	2,0	0,9	0,8	3,1
1693 Brekstad	0,7	0,7	0,7	0,3	0,3	0,4
1694 Oppdal	0,8	1,1	1,5	0,4	0,3	2,2
1695 Orkanger	0,9	1,0	1,1	0,5	0,2	1,1
1696 Røros	1,6	1,5	1,3	0,4	0,3	2,6
1791 Steinkjer	1,1	0,9	0,7	0,4	0,3	0,3
1792 Namsos	0,9	0,6	0,9	0,6	0,1	0,6
1793 Stjørdalshalsen	1,7	1,6	2,0	1,6	1,6	1,7
1794 Levanger/Verdalsøra	1,0	0,7	0,9	0,4	0,2	0,2
1795 Grong	0,5	0,1	0,8	0,2	0,0	0,4
1796 Rørvik	0,7	0,9	0,9	0,2	0,4	0,6
1891 Bodø	0,8	0,9	1,0	0,3	0,4	0,7
1892 Narvik	1,0	0,8	0,8	0,5	0,4	5,1
1893 Brønnøysund	0,5	0,7	1,0	0,1	0,9	0,6
1894 Sandnessjøen	1,0	1,0	0,6	0,4	0,3	1,1
1895 Mosjøen	0,7	0,6	0,6	0,1	0,3	0,3
1896 Mo i Rana	0,7	0,7	0,6	0,6	0,1	0,1
1897 Lofoten	1,4	1,0	0,8	0,4	0,4	0,4
1898 Vesterålen	0,8	1,0	0,7	0,2	0,4	0,6
1991 Harstad	1,6	0,7	0,8	0,3	0,5	0,5
1992 Tromsø	1,1	1,1	1,2	0,5	0,3	0,5
1993 Andselv	1,3	0,8	1,1	0,4	0,2	0,1
1994 Finnsnes	1,8	1,0	1,2	0,5	0,3	0,3
1995 Nord-Troms	0,9	0,9	0,8	0,3	0,4	5,3
2091 Vadsø	1,3	1,2	1,4	0,7	0,7	0,6
2092 Hammerfest	1,2	1,0	1,2	0,6	4,8	0,6
2093 Alta	0,7	1,0	0,9	0,2	0,6	1,0
2094 Kirkenes	1,3	1,0	1,0	0,3	0,2	0,1

6 Oppsummering

Gjennomgangen av data og produksjonen av indikatorer viser at det tross mangler med måldefinisjonene, mangel på rapporteringsrutiner og kompleks pengestrøm er mulig å produsere indikatorer som belyser pengestrømmen via kap 551 post 60. Og det er nettopp det som er målet for dette prosjektet; vise en relevant indikatorproduksjon. Videre analyse og konklusjoner mht den faktiske effekten er det brukerne av indikatorsystemet som skal stå for. Likevel er det enkelte mønster allerede nå som trer fram.

Surveyen til prosjektlederne viser at de tilretteleggende prosjektene er nettopp det. De bidrar på en del viktige punkter til å tilrettelegge for verdiskapning og innovasjon, men synes foreløpig å ha marginale direkte bidrag. Prosjektene samlede bidrag i forhold til målene for kapittel 13.50 synes å være noe begrensede.

Den bedriftsrettede surveyen viser prosjektene gir vesentlige bidrag på nær alle målene for programkategori 13.50. Denne konklusjonen springer ut av følgende hovedfunn:

- Prosjektene bidrar til økt lønnsomhet i 45% av bedriftene.
- Midlene bidrar i vesentlig grad til sysselsetting. Det er blitt skapt og reddet flest arbeidsplasser per prosjekt blant de som har fått tilsagn om distriktsrettede risikolån. Blant disse er det blitt skapt og sikret fra 1,8 til 2,4 arbeidsplasser per prosjekt. De tilsvarende tallene for mottakerne av distriktsutviklingstilskudd og etablererstipend er henholdsvis 1,2 til 1,9 arbeidsplasser per prosjekt og 0,5 til 0,6 arbeidsplasser per prosjekt.
- Prosjektet har ført til økt samarbeid i 81 prosent av bedriftene. Samarbeidsbidraget har vært størst for de som har fått tilsagn om etablererstipend.
- 55 prosent av virksomhetene har fått økt fokus på innovasjonsvirksomhet.
- Andelen virksomheter med økt overlevelse er på 48 prosent
- 73 prosent av bedriftene har fått økt kompetanse som følge av prosjektet.

Ved kobling av Innovasjon Norges portefølje for 2005 viste det seg at både når det gjaldt flytterater og overlevelsesheter kom bedrifter med støtte fra fylkeskommunen (via Innovasjon Norge) best ut. Mønsteret på aggregert nivå er rimelig klart, men hvordan dette ser ut på mer detaljnivå er mer usikkert. Det er sannsynlig at både sentralitet, næringsstruktur og bedriftsstørrelse kan slå inn og nyansere bildet.

En generell sysselsettingseffekt i bedriftene med støtte/tilsagn er det vanskelig å spore, men for enkelte næringer kan det se ut til at dette slår inn. Dette er ikke akkurat overraskende, da rasjonalisering vil være en motivasjon innen for eksempel industri, men i mindre grad tjenesteyting.

Til slutt har vi samlet en hel del indikatorer som ikke er direkte knyttet til midlene over kap 551 post 60. Indikatorene i dette monitorsystemet er likevel plukket ut slik at de skal beskrive den

regionale utviklingen så tett knyttet opp mot delmålene under programkategori 13.50. Og ved å ta utgangspunkt i de samme målene, den samme regionale inndelingen og de samme variablene (så langt det er mulig) som resten av indikatorsystemet, tror vi at også disse monitor-indikatorene kan være med på å rede grunnen for en relevant evaluering av midlene.

Referanser

Gundersen F. (2005) «Næringsliv i bykommunene i Østfold og Buskerud» *NIBR-notat 2005:125*, Oslo: NIBR.

Gundersen F. (2009A) «Et indikatorsystem for midlene over kap 551 post 60» *NIBR-notat 2009:XXX*, Oslo: NIBR, under utgivelse.

Gundersen F. (2009B) «Bedrifter og sentralisering» *NIBR-notat 2009:XXX*, Oslo: NIBR, under utgivelse.

Johansen S. (2008) «Virkemidler i distriktspolitikken. En strategisk analyse av statsbudsjettets kapittel 551.60», *NIBR-notat 2008:110*, Oslo: NIBR.